

Høringssvar fra provstiudvalg

Vor Frue-Vesterbro Provstiudvalg
Holmens og Østerbro Provstiudvalg
Bispebjerg-Brønshøj Provstiudvalg
Frederiksberg Provstiudvalg
Helsingør Domprovstiudvalg
Hillerød Provstiudvalg
Frederikssund Provstiudvalg
Frederiksværk Provstiudvalg
Rudersdal Provstiudvalg
Gentofte Provstiudvalg
Glostrup Provstiudvalg
Greve-Solrød Provstiudvalg
Kalundborg Provstiudvalg
Køge Provstiudvalg
Ringsted-Sorø Provstiudvalg
Falster Provstiudvalg
Midtyn Provstiudvalg
Nyborg Provstiudvalg
Svendborg Provstiudvalg
Lemvig Provstiudvalg
Herning Nordre og Herning Søndre Provstiudvalg
Århus Domprovstiudvalg
Århus Nordre Provstiudvalg
Århus Vestre Provstiudvalg
Norddjurs Provstiudvalg
Odder Provstiudvalg
Ribe Domprovstiudvalg
Varde Provstiudvalg
Skads Provstiudvalg
Tønder Provstiudvalg
Vejle Provstiudvalg

Vor Frue-Vesterbro
PROVSTI

København, den 22. oktober 2013

Høringssvar på

Debatoplægget fra Udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken, april 2013

Indledningsvis vil Provstiudvalget for Vor Frue-Vesterbro Provsti gerne complimentere udvalget for et gennemtænkt, let læseligt og dog indholdsrigt debatoplæg, som bør kunne føre til en forbedring af folkekirkens styringsstruktur.

Debatoplægget falder i en indledning (1), et afsnit om kirkens indre anliggender (2), et afsnit om folkekirkens økonomi (3) og et afsnit om delt eller samlet kompetence (4). Vort høringssvar følger samme opbygning, dog med en tilføjelse til sidst for så vidt angår et nationalt råds sammensætning.

1. Indledning

Vi påskønner og tilslutter os generelt beskrivelsen af folkekirkens identitet og opgaver som forudsætning for at forholde sig til dens struktur og styrelse. Vi fremhæver derfor blot et enkelt sted, hvor vi ikke kan tilslutte os formuleringerne: Side 6, afsnit 8 indledes med *"Udover sit direkte formål – at forkynde... - har kirken også til opgave..."*. Og afsnit 9 indledes med *"Desuden tilbyder folkekirken..."*. Vi finder denne opdeling/adskillelse af forkyndelsesvirksomheden på den ene side og livsoplysning, diakoni, undervisning og mission – og i afsnit 9: fællesskabsdannelsen - på den anden side uheldig og misvisende. Alle disse dele er og skal være en integreret og uundværlig del af selve forkyndelsen. Der kan kun forkyndes i, gennem og sammen med en sådan konkret praksis. Ord alene bliver tomme uden denne praksis. Så der er ikke tale om noget *"udover folkekirkens direkte formål"*, men om noget, der er en integreret del af selve folkekirkens formål.

2. Indre anliggender

Det fastslås, at det er ministeren for ligestilling og kirke, der har enekompetencen til at foretage den retlige regulering af de indre anliggender, og at der ingen lovgivning gælder til at regulere denne kompetence. Endvidere, at det er praksis, at bispekollegiet har initiativret og -pligt i forhold til de indre anliggender og derfor mødes regelmæssigt både med ministeren og med hinanden (bispemøderne). Med henblik på senere at nå frem til modeller for biskoppernes mulige indflydelse i forhold til et nationalt kirkeråd henvises i denne forbindelse (side 16 nederst) til biskoppernes udtaleret i spørgsmål af læremæssig betydning for Folkekirkens Mellemkirkelige Råd. Praksis beskrives sådan, at Det Mellemkirkelige Råd forelægger spørgsmålene for bispekollegiet til evt. udtalelse forud for beslutning i rådet, hvorefter rådet tager beslutningen. Det er ikke korrekt. Der er udarbejdet en aftale mellem Det Mellemkirkelige Råd og biskopperne om, at i sådanne spørgsmål *indgår biskoppernes*

Vor Frue-Vesterbro
PROVSTI

udtalelse som svaret, hvad angår den læremæssige del, i Rådets samlede svar. Det er jo noget ganske andet end en udtaleret, nemlig en beslutningsret hvad angår den læremæssige del. Debatoplægget opridses 3 modeller for, hvordan beslutningsprocessen omkring de indre anliggender i fremtiden skal varetages. Den 1. svarer til tingenes tilstand dags dato, den 2. og 3. model indeholder oprettelsen af et nationalt folkekirkeråd. I model 2. har rådet til opgave at udtale sig til ministeren enten på opfordring eller på egen foranledning, i øvrigt flyttes der ingen kompetence i forhold til situationen, som den er i dag. Og i model 3 udvides folkekirkerådets opgaver til også at omfatte den gejstlige retspleje og præsteuddannelserne. Rådet får kompetence til at indstille til ministeren, at der udarbejdes ny lovgivning på disse områder, dog uden at ministeren er forpligtet til at følge indstillingen.

Når model 1 svarer til status quo, står vi uforstående overfor, at der ikke foruden 2 modeller hvor ministeren bevarer en vetoret, ikke også er udarbejdet en model 4, hvor folkekirkerådet får kompetence til at stille forslag, som ministeren er forpligtet på at agere på efter forhandling (ligesom tilfældet er i afsnittet om økonomistyring, hvor den sidste model tildeler økonomibestyrelsen skatteudskrivningskompetence).

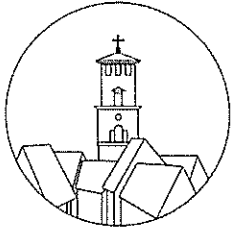
Provstiudvalget for Vor Frue-Vesterbro provsti finder, at folkekirkens egen indflydelse på sine indre anliggender bør demokratisk sikres og udbygges. Synspunktet lægger sig op af en model 4 efter vort forslag, men også model 3 imødekommer til dels dette synspunkt. Vi finder det dog af afgørende vigtighed, at biskoppernes kompetence på den læremæssige del sikres gennem ikke blot en udtaleret, men en indstillingsret svarende til den gældende aftale på det mellemkirkelige område.

3. Folkekirkens fælles økonomi

Det fastslås, at Ministeren for ligestilling og kirke alene har kompetencen til at fastsætte det samlede budget for fællesfonden. Naturligvis forventes det at ske med skønsomhed på baggrund af indstillinger fra de berørte områder og efter høring af den såkaldte budgetfølgegruppe, som imidlertid også er nedsat af ministeren. De midler, der reserveres til særlige folkekirkelige udviklingsopgaver fordeles ligeledes alene af ministeren.

Debatoplægget foreslår her 4 modeller til en anderledes styring af den fælles økonomi 1. som nu, 2a. Et folkekirkeråd med besluttende kompetence indenfor retningslinjer, som er fastsat af ministeren, hvor altså rådets beslutninger indenfor retningslinjerne er bindende, 2b. et folkekirkeråd, hvor minister og råd skal opnå enighed om alle beslutninger indenfor de gældende retningslinjer, og 3. et folkekirkeråd som fastsætter landskirkeskatten og udarbejder budgetter også for statens tilskud. Det hævdes, at ministerens rolle primært bliver at øve legalitetskontrol, men kan dog stadig afvise at fremme initiativer, som det nye råd ønsker gennemført.

Provstiudvalget anbefaler, at der oprettes et nationalt kirkeråd/økonomibestyrelse, som får kompetence til at regulere folkekirkens fælles udgifter. Vi anbefaler derfor model 3. Model 2a er også brugbar.

Vor Frue-Vesterbro
PROVSTI

4. Delt eller samlet kompetence

Provstiudvalget anbefaler, at der oprettes ét nationalt råd til varetagelse af folkekirkens samlede fælles interesser. Vi finder ikke, at en selvstændig økonomibestyrelse vil være et gode, eftersom også økonomi rent kirkepolitisk bør styres af generalister og ikke af eksperter, som man altid kan tilknytte på rådgivningsbasis.

5. Rådets sammensætning

Provstiudvalget vil gerne pege på følgende:

- a. **Vi finder det ikke rimeligt, at de frie kirkelige organisationer får pladser i et folkekirkeligt nationalt råd med stemmeret.** Organisationerne er netop frie, og skal derfor ikke pålægges ansvar for beslutninger i den folkekirkelige struktur. Skulle de det, skulle de også bidrage økonomisk og være forpligtede – men så er de ikke frie mere, og det er en smuk tradition i dansk kirkeliv, at der blomstrer en skov af frie kirkelige organisationer. **Det samme gælder repræsentation fra de folkekirkelige personaleorganisationer. Vi anbefaler derimod, at begge områder tildeles observatørpladser.**
- b. **Vi anser den foreslåede repræsentation fra stifternes menighedsråd for at være for spinkel** til at kunne sikre demokratiske beslutninger med kun én læg fra hvert stift. **Vort forslag er 2 – med deraf følgende regulering af den gejstlige repræsentation.** Samtidigt kunne de 1-2 medlemmer, der foreslås valgt af og blandt stiftsrådsmedlemmer og provstiudvalgsmedlemmer på landsplan bortfalde. Vi ser slet ingen grund til et sådant ”valg i valget” på landsplan.
- c. Eftersom modellerne fastholder kirkeministerens kompetence til at afvise forslag og gå i yderligere dialog med rådet, **finder vi det uforståeligt, at ministeren skal udpege medlemmer til rådet.** Rådet skal netop frit være en med- og modspiller til minister og ministerium.

Således énstemmigt vedtaget på møde for
Vor Frue-Vesterbro Provstiudvalg den 21. oktober 2013

Anders Gadegaard
Domprovst
Forretningsfører, p.u.v.

Holmens & Østerbro Provsti
Nyhavn 22, 1. sal, 1051 Kbh. K
Telf.: 33 11 37 40
mail: holmens-oesterbro.pr@km.dk

Ministeriet for Ligestilling og Kirke
km@km.dk

den 22. august 2013

Hørings svar til debatoplæg vedrørende en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for Folkekirken

Provstiudvalget for Holmens og Østerbro Provsti finder styringsudvalgets foreløbige redegørelse udgør et fortrinligt oplæg til en bred debat om Folkekirkens styringsstruktur.

Provstiudvalget har især hæftet sig ved og vil gerne udtrykke sin fulde opbakning til, at styringsudvalget så klart præciserer, at justeringer af styringsstrukturen skal respektere

- *At de nære relationer mellem Folkekirken og staten fastholdes, samtidig med at der organisatorisk skabes muligheder for sådanne pragmatiske justeringer, som den samfundsmæssige og demografiske udvikling måtte tilsige.*
- *At grundenheden i den evangelisk-lutherske folkekirke er de enkelte menigheder,*
- *At en ændring i styringsstrukturen som udgangspunkt ikke må resultere i en indskrænkning i de enkelte menigheders ansvar og kompetence,*
- *At de foreslåede modeller for en ændret styringsstruktur alene har til formål at øge legitimiteten af de organer, der skal træffe beslutninger, som i sagens natur vedrører Folkekirken som helhed, og dermed legitimiteten af disse beslutninger, og*
- *At de forskellige (evt. nye) folkekirkelige organers kompetence defineres positiv og negativt, således at den ofte udtalte frygt for, at der oprettes et overordnet organ med kompetence til - i strid med dansk folkekirkelig tradition - at udtale sig på Folkekirkens vegne i etiske, kirkepolitiske og alment politiske spørgsmål, og den alvorlige trussel mod Folkekirkens rummelighed og brede folkelige opbakning, dette måtte indebære, klart kan afvises.*

Provstiudvalget finder det, som styringsudvalget, helt centralt at sondre imellem, hvordan beslutninger vedr. Folkekirkens 'indre anliggender' og beslutninger vedr. Folkekirkens organisation og økonomi legitimeres.

Legitimiteten af beslutninger vedr. Folkekirken's 'indre anliggender' beror først og fremmest på beslutningernes overensstemmelse med kirkens bekendelse fortolket i en nutidig kontekst. Denne legitimitet sikres efter provstiudvalgets opfattelse bedst ved en videreførelse af den nuværende ordning, hvorefter gudstjenesteordning, ritualer mv. udarbejdes af bispekollegiet evt. suppleret af anden teologisk sagkundskab og autoriseres ved kongelig resolution. Provstiudvalget finder det naturligt, at beslutningsprocessen vedr. indre anliggender lovfæstes, og at initiativretten vedr. nedsættelse af udvalg til overvejelse af forslag til ændringer tilkommer såvel minister som bispekollegium og et Folkekirkerråd, hvis et sådant etableres, jf. nedenfor. Provstiudvalget kan således tilslutte sig styringsudvalgets model 1.

Legitimiteten af beslutninger vedr. Folkekirken's fællesøkonomi bør omvendt baseres på et bredt demokratisk mandat fra Folkekirken's medlemmer. Det besluttende organ, Folkekirkerrådet, bør som udgangspunkt have det fulde ansvar for kirkens fællesøkonomi og den tilsvarende kompetence til at træffe beslutning om udskrivning af landskirkeskat, antallet af præstestillinger og disses fordeling, præsters ansættelsesforhold og øvrige økonomiske og administrative fællesanliggender. Statens involvering på disse områder bør ikke gå ud over, hvad der naturligt følger af beslutningernes art og genstand så som statens tilskud til Folkekirken, det praktiske samarbejde med opkrævning af kirkeskat mv.

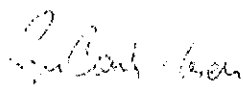
Principielt ville det være ønskeligt, at et Folkekirkerråd med den angivne betydelige kompetence vedr. Folkekirken's fælles økonomi og andre fælles anliggender blev sammensat ved direkte valg blandt Folkekirken's medlemmer. Men det er lige så indlysende, at et direkte valg ikke er praktisk gennemførligt og - i lyset af den udbredte tradition for aftalevalg på menighedsrådsniveau - næppe heller vil opleves som en naturlig udbygning af det folkekirkelige demokrati. Det bedste alternativ må derfor blive et bredt funderet indirekte valgt organ.

Provstiudvalget finder ikke, at den af styrelsesudvalget foreslåede sammensætning af et 'Folkekirkerråd lever op til dette ønske. Forslaget til valg af læge medlemmer (et medlem for hvert stift valgt af og menighedsrådsmedlemmer i stiftet) forekommer provstiudvalget unødigt kompliceret, og rådets korporative sammensætning med bred deltagelse af repræsentanter for interesseorganisationer findes at være i dårlig overensstemmelse med en nutidig demokratiopfattelse. Desuden er et råd med 21-23 medlemmer for stort til at kunne fungere som en effektiv bestyrelse og forhandlingspartner med ministeriet.

Provstiudvalget foreslår som alternativ etablering af et Folkekirkerråd, der udgøres af medlemmerne af de ti stiftsråd. Forslaget indebærer således i praksis alene tildeling af beslutningskompetence på klart definerede områder til det allerede etablerede årlige stiftsrådsmøde. Folkekirkerrådet træder sammen én eller to gange om året. Folkekirkerrådet vælger af sin midte vælger en bestyrelse på fx otte medlemmer. Bestyrelsen forestår i samarbejde med et mindre sekretariat udarbejdelse af forslag til Folkekirkerrådets beslutninger, træffer afgørelse i sådanne sager, som Folkekirkerrådet med 2/3 flertal har bemyndiget den til at afgøre, og repræsenterer rådet ved forhandlinger med ministeriet.

Provstiudvalget kan således som udgangspunkt følge styringsudvalgets model 3 med den modifikation, at Folkekirkerådet tildeles en noget bredere kompetence i spørgsmål vedr. fælles økonomi og andre fællesanliggender, og at rådet sammensættes på en måde, der giver det større demokratisk legitimitet. Som beskrevet finder provstiudvalget, at Folkekirkerådets kompetence bør klart defineres til alene at omfatte Folkekirkens fælles økonomi og andre fællesanliggender, og eksplicit ikke omfatter de enkelte menigheders lokale økonomi og læremæssige spørgsmål.

På vegne af Holmens og Østerbro Provstiudvalg

Ejgil Bank Olesen
formand

BISPEBJERG-BRØNSHØJ PROVSTI

Håbets Allé 21 st. · 2700 Brønshøj · telefon 3889 5226 · e-mail: bispebjerg-bronshoej.provsti@km.dk

Ministeriet for Ligestilling og Kirke

Brønshøj, d. 24. oktober 2013

Høringssvar vedr. Debatoplæg fra Udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken

Bispebjerg-Brønshøj Provstiudvalg mener, at den nuværende model (og dermed model 1, som vi betragter som en lovregulering af de eksisterende forhold) har vist så store svagheder, at den ikke længere er holdbar. Vi ser gerne, at

- Magttrummet bliver afløst af ordnede forhold.
- Der bliver en større gennemsigtighed i forhold til, hvor kompetencen ligger til at træffe beslutninger vedr. folkekirkens økonomi og indre anliggender, og det er ikke længere et spørgsmål om Ministers og folketings fornemmelse for folkekirken.
- Det almindelige præstedømme kommer til sin ret i et organ af lægfolk, hvor det før ofte har været gejstlige (biskopperne), der bliver rådspurgt ift. indre anliggender.

Bispebjerg-Brønshøj Provstiudvalg mener, at det er mere frugtbart at nærme sig en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken ved at tage udgangspunkt i de opgaver, som man gerne vil have løst – end på forhånd at binde sig til seks pejlemærker for folkekirkens opgave og identitet.

I overvejelserne omkring en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken mener vi, det er afgørende, at der i et og samme råd lægges kompetence for

- Indre anliggender
- Økonomi og Fælles anliggender

Fra københavnske forhold kender vi til de problemer, der kan ligge i, at visioner og strukturer hører under et udvalg (Stiftsråd og Biskop) og økonomiske beslutninger træffes i et andet udvalg (det københavnske budgetudvalg).

Et fælles råd kan blive et stærkt råd med mandat til beslutninger. To råd kan blive to svage råd.

BISPEBJERG-BRØNSHØJ PROVSTI

Håbers Allé 2 I st. · 2700 Brønshøj · telefon 3889 5226 · e-mail: bispebjerg-broenshoj.provsti@km.dk

Desuden mener Bispebjerg-Brønshøj Provstiudvalg, at det er afgørende, at rådet på den ene side ikke skal være uafhængigt af Ministeren for Ligestilling og Kirke, men på den anden side heller ikke kun skal være vejledende/skal høres af Ministeren for Ligestilling og Kirke.

Bispebjerg-Brønshøj Provstiudvalg mener derfor, at en model, hvor ministeren og rådet skal opnå enighed vil være at anbefale.

Et tydeligt beskrevet kommissorium bør fastlægge mission, vision, strategi, mål og handlinger samt sammensætning. Her skal det tydeligt fremgå, hvilke sammenhæng og referencerammer der er mellem Minister og Kirkeråd, ligesom det tydeligt bør fremgå, hvorledes Menighedsråd, Provstiudvalg og Stiftsråd refererer til – og samarbejder med Kirkerådet. Det skal fremgå, hvorledes opgavefordelingen mellem ovenstående organer og Kirkerådet skal være, idet vi mener, at Kirkerådet agerer på det nationale niveau.

Sekretariatsfunktionen forventes varetaget af Ministeriet for Ligestilling og Kirke.

Herudover mener Bispebjerg-Brønshøj Provstiudvalg, at det er afgørende, hvordan rådets sammensættes. Det i debatoplægget foreslåede er for skrøbeligt ift. den demokratiske legitimitet. Der ville let blive for mange 'gengangere' fra folkekirkens øvrige organer, og der er simpelthen for få 'røster'.

Bispebjerg-Brønshøj Provstiudvalgs forslag til sammensætning af et råd er:

- Fra hvert af de 10 stifter:
 - 1 lægt stiftsrådsmedlem – valgt af og blandt hvert stiftsråd
 - 1 lægt menighedsrådsmedlem, som ikke er medlem af stiftsrådet – valgt af og blandt menighedsrådene i stiftet
 - 1 præst – valgt af og blandt stiftets præster
- 4 provster – valgt af og blandt landets provster
- 2 biskopper – valgt af og blandt landets biskopper
- 4 - 6 læge medlemmer valgt på landsplan, således at det sikres, at alle teologiske retninger er repræsenteret (valgmodel evt. inspireret af valget til Landsforeningen af Menighedsråds valg til bestyrelse)
- 2 læge medlemmer udpeget af frie folkelige organisationer indenfor diakoni, mission og undervisning (med taleret, ikke stemmeret)

Desuden:

- 1 repræsentant for kirkefunktionærerne (med taleret, ikke stemmeret)
- 1 repræsentant udpeget af Ministeren for Ligestilling og Kirke med juridisk-økonomisk kompetence (med taleret, ikke stemmeret)

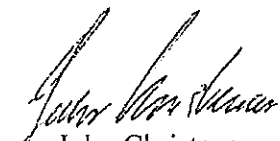
BISPEBJERG-BRØNSHØJ PROVSTI

Håbets Allé 2 I st. · 2700 Brønshøj · telefon 3889 5226 · e-mail: bispebjerg-broenshoj.provsti@km.dk

Desuden bør man overveje, om posterne i rådet (alle/de læge/formand) skal være lønnede, fordi posterne vil være tidskrævende, og det ellers vil begrænse det antal personer, hvorfra man ville kunne rekruttere, betragteligt.

På baggrund af ovenstående synspunkter, forestiller Bispebjerg-Brønshøj Provstiudvalg sig en helt 4. model. En model der beskrives med udgangspunkt i opgaver og ét råd.

På provstiudvalgets vegne

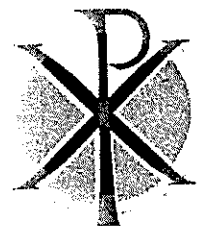

John Christensen

Formand for Bispebjerg-Brønshøj Provstiudvalg

Johanne Hastrup
Provst for Bispebjerg-Brønshøj Provsti

25.10.13

Til Kirkeministeriet

Høringssvar vedr. styringsstruktur i folkekirken

Frederiksberg provstiudvalg har drøftet det pr. 30.april 2013 fremsendte debatoplæg vedr. en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken. Provstiudvalget kan som minimum anbefale model 2a, men ser gerne en fremtidig styringsstruktur, der går endnu videre end selv model 3.

Venlig hilsen

Peter Holm
provst

HELSINGØR DOMPROVSTIUDVALG
Sct. Olaigade 53, 1. th., 3000 Helsingør Tlf.: 49 21 02 44
Mail: helsingoer.domprovsti@km.dk

Ministeriet for Ligestilling og Kirke

Helsingør, den 30. oktober 2013

Helsingør domprovstiudvalgs hørings svar til ”Debatoplæg til en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken.”

Samlet konklusion.

Ad Styring af indre anliggender:

Helsingør domprovstiudvalg kan tilslutte sig Model 1: Lovregulering med udgangspunkt i nuværende ordning, idet modellen alene indebærer, at der ved lov fastsættes regler, som svarer til praksis under den nuværende ordning. Herved opfyldes Grundlovens § 66 som siger: Folkekirkens forfatning ordnes ved lov.

Ad Folkekirkens fælles økonomi og fælles anliggender:

Helsingør domprovstiudvalg kan tilslutte sig Model 1: Lovregulering med udgangspunkt i nuværende ordning, samt

Model 1.a: Lovregulering og forelæggelse for Folketingets Finansudvalg.

Med henblik på at styrke den demokratiske legitimitet af den nuværende budgetfølgegruppe anbefaler provstiudvalget, at budgetfølgegruppens sammensætning udvides med en læg repræsentant for hvert stiftsråd.

Ad oprettelse af Folkekirkeråd (indre anliggender) og Folkekirkelig Bestyrelse (økonomi):

Helsingør domprovstiudvalg kan ikke støtte oprettelse af ovennævnte organer.

Provstiudvalgets begrundelse for ovenfor anførte konklusion:

Styring af indre anliggender:

Provstiudvalget tilslutter sig Model 1: Lovregulering med udgangspunkt i nuværende ordning, idet modellen alene indebærer, at der ved lov fastsættes regler, som svarer til praksis under den nuværende ordning.

Herved opfyldes Grundlovens § 66: Folkekirkens forfatning ordnes ved lov.

HELSINGØR DOMPROVSTIUDVALG

Set. Olaigade 53, 1. th., 3000 Helsingør Tlf.: 49 21 02 44
Mail: helsingoer.domprovsti@km.dk

Begrundelsen for provstiudvalgets tilslutning til Model 1 er:

- at den nuværende ordning har fungeret tilfredsstillende siden Grundloven af 1849 og den senere oprettelse af menighedsråd i 1903. Ordningen støtter den danske folkekirkes tradition for decentral opbygning på grundlag af de lokale sognemenigheder, rummelighed, frihedslovgivning, mindretalshensyn og demokratisk valgte organer,
- at den nuværende balance i forholdet mellem folkekirken og staten bevares,
- at den gældende ordning, der i dag kun er defineret i sædvane bliver beskrevet i lovbestemmelser,
- at modellen fastholder den praksis, der har været for, at regulering af indre anliggender ikke skal behandles i almindelig lovgivningsprocedure i Folketinget og derfor ikke bliver genstand for eller resultat af politiske forhandlinger og aftaler,
- at ministeren kun efter forhandling med biskopperne kan tage initiativ til samt gennemføre regulering af indre anliggender,
- at biskopperne kan opfordre ministeren til at tage et sådant initiativ,
- at både ministeren og bispekollegiet får kompetence til at nedsætte udvalg til forberedelse af ændringer i regler om indre anliggender,
- at der gennem tydelige procedureregler sikres bred faglig, folkekirkelig indflydelse på udformning af regler om indre anliggender,
- at fastholdelse af ministerens kompetence er i overensstemmelse med og understreger statens pligt til at støtte kirken,
- at provstiudvalget ser det som en fordel, at folkekirken styres som et "velordnet anarki", jf. den tidligere kirkeminister Bodil Koch,
- at intet organ kan udtale sig eller træffe beslutninger på folkekirkens vegne. Det er netop dette, som har bevirket den store rummelighed og det lokale engagement. Oprettelsen af de organer, som foreslås i model 2 og 3 vil erfaringsmæssigt medføre, at de pågældende organer med tiden vil tiltage sig flere og flere beføjelser til trods for, at der ved deres oprettelse blev anført, hvilke beføjelser de pågældende organer havde. Kort sagt: Med tiden kan disse organer udvikle sig til en synode. Erfaringer fra andre kirkeråd/synoder viser, at de bliver

HELINGØR DOMPROVSTIUDVALG

Sct. Olaigade 53, 1. th., 3000 Helsingør Tlf.: 49 21 02 44

Mail: helsingoer.domprovsti@km.dk

politiserende og moraliserende, hvilket resulterer i deling af befolkningen og massiv medlemsflugt. Udviklingen i Norge og Sverige, bekræfter dette.

- ”at magtspredningen og magtbalancen medvirker til, at der er og kan være stor frihed i folkekirken. Både forud for indførelsen af menighedsråd i 1903 og siden har der i såvel kirkelige som politiske kredse som regel været en forbeholden holdning overfor etablering af nye kompetente organer i folkekirken. Der har politisk og i dele af det kirkelige miljø ikke kun været en forbeholden, men en direkte afvisende holdning i forhold til at tillægge nye eller eksisterende organer kompetence til at udtale sig på hele folkekirkens vegne om teologiske, kirkepolitiske og især om alment politiske spørgsmål.” Se Debatoplæggets side 13.
- at al erfaring viser, at organer har det med at tiltage sig magt. Og centrale organer tiltager sig altid magt på de lokale organers bekostning. Som eksempel skal nævnes Københavns Stiftsråds rolle i forbindelse med de foreslåede kirkelukninger i stiftet. I Lovforslag L. 58 anføres, at rådet ikke har nogen myndighed over de lokale menighedsråd, men at dets opgave er at rådgive biskoppen og understøtte denne i arbejdet for det lokale kirkelige liv i stiftet. Stiftsrådet skal i denne forbindelse koncentrere sig om at understøtte projekter til gavn for stiftets sogne. Stiftsrådet skal således ikke fratage sognene deres position som den væsentligste ramme for det kirkelige liv eller fremstå som et ”overmenighedsråd.” Da det pågældende stiftsråd indstillede til lukning af 14 kirker i stiftet, overskred det efter vor mening klart sin kompetence.

Folkekirkens fælles økonomi og fælles anliggender.

Provstiudvalget støtter Model 1: Lovregulering med udgangspunkt i nuværende ordning, fordi denne model medfører, at der ved lov fastsættes regler om budgetfølgegruppen og det/de årlige budgetsamråd, som i dag er reguleret i en bekendtgørelse, der er udstedt af ministeren.

Provstiudvalget støtter ligeledes model 1.a: Lovregulering og forelæggelse for Folketingets Finansudvalg, fordi denne model øger gennemsigtigheden og den demokratiske legitimitet ved, at ministeren forelægger fællesfondens budget og landskirkeskattens størrelse for Folketingets Finansudvalg ved et orienterende aktstykke, der giver Folketinget indsigt i budgettet.

I samme forbindelse anbefaler provstiudvalget, at sammensætningen af den nuværende budgetfølgegruppe udvides med en læg repræsentant for hvert stiftsråd. Herved bliver det folkelige og demokratiske element i den ”nye budgetfølgegruppe” væsentligt styrket. Den ”nye budgetfølgegruppe” skal have ansvar for udarbejdelse af budgetforslag til ministeren samt den efterfølgende forvaltning af fællesfondens midler. Samtidig foretages en positiv beskrivelse af, hvad fællesfondens midler kan bruges til, med henblik på at hindre, at den ”nye budgetfølgegruppe” langsomt udvider fællesfondens område til bl.a. at gribe ind i den lokale økonomi.

HELINGØR DOMPROVSTIUDVALG

Sct. Olai gade 53, 1. th., 3000 Helsingør Tlf.: 49 21 02 44

Mail: helsingoer.domprovsti@km.dk

Endelig ønsker provstiudvalget ikke, at budgetfølgegruppen og det/de årlige budgetsamråd erstattes af noget nyt organ, f.eks. det i Debatoplægget omtalte Folkekirkens Økonomiudvalg, idet menighedsrådet frygter, at oprettelsen af et sådant organ vil medføre unødvendig bureaukrati og øgede (unødvendige) omkostninger.

Med venlig hilsen

Mogens Fritzboer
Provstiudvalgsformand

HILLERØD PROVSTI

PROVSTEN . HILLERØDSHOLMSALLE 5 . 3400 HILLERØD . TELEFON 48 24 90 60

PROVSTIKONTOR . ØSTERGADE 16, 1 . 3400 HILLERØD . TELEFON 70 23 03 93

Email: jfc@km.dk

Hjemmeside: www.hilleroedprovsti.dk

Hillerød den 31. oktober 2013

Til Kirkeministeriet

Høringssvar.

Provstiudvalget i Hillerød Provsti har på sit møde den 24. oktober 2013 drøftet ”Debatoplægget om en ny styringsstruktur” fra april 2013

Provstiudvalgets medlemmer er ikke enige.

Et mindretal frygter, at et Kirkeråd vil føre til politisering af Folkekirken. Følgelig ønskes enten en nul-løsning eller en model 1, hvor gældende praksis lovreguleres.

Et flertal anbefaler, at der arbejdes på ét kirkeråd, hvor både økonomi og indre anliggender og fælles anliggender behandles. Det er afgørende, at de samme, som har ansvar for regnskab/budget, også har ansvaret for hvilke beslutninger, der i øvrigt tages. Det er her vigtigt at kirkerådet især bliver et forum, hvor centrale fælles anliggender kan behandles forpligtende og dagsordendefinerende.

Samme flertal peger på, at den mest forpligtende model 3 følgelig bør implementeres med forpligtelse til årligt at holde et kirkemøde eller folkekirketævne, hvor kirkerådet får input til, hvilken dagsorden for fælles anliggender, de skal arbejde med det kommende år.

Kommissionen bør overveje, om det ikke er muligt at bevare det grundlovsbestemte forhold mellem stat og kirke, og alligevel gå et skridt videre til en model 4, hvor minister og folketing ikke kan sidde en indstilling fra et kirkeråd overhørigt.

Vi har allerede i Folkekirken en ordning, hvor en enstemmig indstilling fra et menighedsråd ved en præsteansættelse ikke kan ændres, uanset hvad provst, biskop og minister indstiller eller mener. På samme måde kunne en enstemmig indstilling fra et kirkeråd gøres bindende for kirkeministeren for så vidt angår både den økonomiske disponering og forpligtelsen til at sætte et emne, der angår kirkens fælles anliggender, på den politiske dagsorden.

Hele provstiudvalget er, hvis der kommer et kirkeråd, optaget af at sikre en bred repræsentativitet. Derfor foreslår vi, at den folkelige repræsentation hæves til mindst 2 læge fra hvert stift, en præst fra hvert stift samt to provster og to biskopper. Vi kan til gengæld ikke se, hvad personalerepræsentant/jurist/økonom gør i et sådant råd, de må hentes ind som sagkyndige. Provstiudvalgene udgør ikke en helhed på landsplan, hvorfor en repræsentation her synes unødig. Vi hilser det velkomment, at de frie kirkelige

organisationer (diakoni, mission og B&U) får tre pladser. Men stadig, hvis de 6 pejlemærker skal afspejles i kirkerådets sammensætning, er repræsentativiteten den store udfordring, og man kunne overveje om kirkerådet efter endt valghandling kunne ”kongevælge” to fuldgyldige medlemmer, som ikke ved det ordinære valg synes repræsenteret i kirkerådet, jf. pejlemærke 4.

Med hensyn til frygten for et politiserende kirkeråd, så deler flertallet ikke denne frygt. Ved 100-årsjubilæet for indførelse af menighedsråd i 2003 stod festtalerne i kø med lovprisning af demokratiet i folkekirken, vi har derfor tillid til, at vi også fremover vil holde hinanden i skak i en skønsom blanding af kirkerøster, der i politiske spørgsmål aldrig bliver enige om andet, end at ingen kan udtale sig på folkekirkens vegne.

På provstiudvalgets vegne

Jørgen Christensen
Provst i Hillerød Provsti

Høringsvar til ”Debatoplæg fra Udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken”

Fra Frederikssund provsttudvalg

Folkekirken er baseret på stærke traditioner udviklet over tid siden reformationen. Den er præget af en tradition for decentral opbygning på grundlag af de lokale menigheder og det enkelte folkekirkemedlem. Samtidig har regler og sædvaner udviklet sig, så folkekirkens samspil med staten og interne forhold er præget af et ”velordnet anarki”. Vi mener, at disse historiske tilfældigheder har medført sunde institutioner i folkekirken, og en unik model, som er værd at værne om. De lange og stærke traditioner omkring folkekirken bidrager til at give den en særlig status i befolkningens øjne. Folkekirken er ikke et politisk - eller politiseret - organ. Dette sikrer en stor opbakning, som ikke bør sættes over styr i forsøget på at opbygge nye besluttende organer.

Udvalget har opstillet seks pejlemærker. Det sjette pejlemærke handler om demokratisk legitimitet. Udvalget konstaterer herunder, at ”magtspredningen og magtbalancen medvirker til, at der er og kan være stor frihed i folkekirken.” Denne frihed lægger vi også vægt på. På den baggrund er vi ikke tilhængere af nye besluttende organer, som vil kunne medvirke til at forrykke balancen mellem de besluttende organer i folkekirken.

Vi er derfor - helt generelt - ikke tilhængere af et kirkeråd.

Vi mener, at reguleringen af folkekirkens indre anliggender foregår bedst i et uformelt samspil mellem menigheder og minister. Her ligger den demokratiske legitimitet, med menighedsrådene som er direkte sammensat af menighederne - og med ministeren som ansvarlig over for Folketing, der er sammensat direkte af befolkningen, hvis store flertal er medlemmer af folkekirken.

Udvalget fremhæver side 14, at:

”Menighedsrådene henter deres demokratiske legitimitet fra, at alle voksne medlemmer af folkekirken har adgang til at deltage i valget af dem.”

Vi er enige i, at adgangen for folkekirkens medlemmer til at deltage i valget af deres repræsentanter er helt afgørende. Også på den baggrund må vi afvise det fremsatte forslag om et kirkeråd, som ikke vil være direkte valgt af folkekirkens medlemmer. Et sådant kirkeråd vil ikke have den fornødne demokratiske legitimitet.

Udvalget anfører side 14, at:

”...der næppe vil være større interesse blandt folkekirkens medlemmer for at deltage i valg af medlemmer til et eventuelt centralt organ, end der er for at deltage i valg af det lokale menighedsråd.”

Uanset om det måtte passe eller ej, ændrer det ikke ved det demokratiske problem: Indirekte valg til et kirkeråd med myndighed over kirkens indre anliggender er ikke demokratisk legitimt. Vi er enige i, at Folketinget og regeringen - repræsenteret ved ministeren for ligestilling og kirke - har en meget høj grad af demokratisk legitimitet. Det er korrekt, at denne legitimitet er blevet svækket i takt med, at færre borgere i Danmark er medlem af folkekirken. Men vi mener ikke, at dette som sådan udgør et problem i forhold til kirken. Politikerne er mere tilbageholdne med at regulere kirkelige forhold, idet ethvert reguleringstiltag giver anledning til en diskussion af Folketingets og ministerens adkomst til at blande sig.

Vi ser ikke noget behov for, at man skal gennemføre en ændret regulering af folkekirkens indre anliggender - ritualer, gudstjenesteordningen, bibeloversættelse og salmebog samt tilsynet med de specifikt gejstlige dele af præsternes embedsførelse i form af forkyndelse og forvaltning af sakramenterne. Siden 1849 har regeringen - i kraft af sædvane - stået for reguleringen af de indre kirkelige anliggender i det omfang, det er nødvendigt at regulere dem. Udvalget konstaterer side 15, at:

”De skiftende ministre siden 1849 har imidlertid generelt udvist stor skønsomhed og været tilbageholdende overfor selvstændigt at regulere de indre kirkelige anliggender.

Vi er enige med udvalgets konklusion side 17:

”På grund af de indre anliggenders særlige karakter ser udvalget gerne, at de indre anliggender fortsat bliver reguleret ved kgl. resolution eller kgl. anordning frem for at blive reguleret ved lovgivning i Folketinget.”

Med hensyn til proceduren for ændrede regler m.m. kan vi tilslutte os den nuværende ordning, hvor ministeren har enekompetencen til at beslutte, hvad der skal forelægges til kgl. resolution eller kgl. anordning, som har fungeret godt i praksis. Vi mener, at det er fuldt tilstrækkeligt, at ordningen er baseret på en retssædvane, og der er ikke fastsat regler om, hvem der skal inddrages eller høres forud for ministerens beslutning. I dansk praksis bliver et bredt udsnit af befolkningens organisationer m.m. hørt helt uden formelle regler for det. Vi mener ikke, at ansvaret for regulering af de indre anliggender skal placeres hos et folkekirkeligt organ - det være sig et kirkeråd eller et bispekollegium.

Vi kan af ovenstående grunde ikke tilslutte os model 1, som er beskrevet side 19ff.

Vi kan heller ikke tilslutte os model 2 og 3, idet disse modeller opererer med etableringen af et kirkeråd.

Den beskrevne model for et folkekirkeråd lever heller ikke op til principperne om demokratisk legitimitet.

Mange af medlemmerne af rådet vil ikke være valgt direkte af folkekirkens medlemmer, ligesom det er ikke rimeligt, at organisationer skal være fødte medlemmer af et demokratisk organ.

Vi ser en betydelig risiko ved at oprette et kirkeråd, der kan tale på kirkens vegne, hen over hovedet på de enkelte menigheder. Det risikerer at føre til en politisering af folkekirken og sætter folkekirkens indretning som et rummeligt trossamfund på spil.

Vi er enige med udvalgets påpegning side 31, at:

”Der er i udvalget enighed om, at det også i fremtiden vil være både naturligt og nødvendigt, at en del af folkekirkens økonomi forvaltes som en fælles økonomi.”

Men vi mener ikke, at dette kræver ændret regulering, endsige nye organer med omkostningskrævende sekretariater. Som udvalget anfører side 31:

”I henhold til økonomiloven har ministeren enekompetence i forhold til fællesfondens budget og landskirkeskatten. I praksis er der dog tale om, at ministeren rådfører sig med en budgetfølgegruppe og et budgetsamråd om fællesfondens budget, og fordelingen af præstebevilling mellem stifterne sker efter en model, der er aftalt mellem ministeren og biskopperne.”

Vi mener, at den nuværende ordning, hvor ministeren har enekompetence i forhold til fællesfondens budget og landskirkeskattens størrelse, har fungeret godt i praksis. Bl.a. fordi ministeren rådfører sig med en budgetfølgegruppe, hvilket sikrer, at ministeren bliver bekendt med nogle folkekirkelige synspunkter og vurderinger, før afgørelser om budget m.m. bliver truffet. Vi mener således ikke, at det er ønskværdigt at oprette et nyt folkekirkeligt organ (folkekirkens økonomiudvalg eller økonomibestyrelse) med de ulemper, dette vil have, som er tilsvarende de ulemper vi ser hos et kirkeråd.

Såfremt ansvaret for den fælles økonomi absolut skal placeres hos et såkaldt demokratisk baseret, folkekirkeligt organ (folkekirkens økonomiudvalg eller økonomibestyrelse), bør dette vælges direkte af folkekirkens medlemmer.

Det er korrekt, at ministeren ikke har en demokratisk legitimitet, der er selvstændigt ”folkekirkeligt baseret”. Og det er korrekt, at ministeren kan fastsætte en kirkeskat, som skal betales af folkekirkens medlemmer. Men kirkeskatten kan imidlertid ikke sammenlignes med andre skatter, idet den kan fravælges.

Det er korrekt, at alle skatteydere i Danmark uanset religiøst tilhørsforhold indirekte er med til at yde tilskud til folkekirkens kerneopgave som kristen kirke pga. tilskuddet til præstelønninger. Dette kompenseres imidlertid i kraft af de ydelser, folkekirken i øvrigt yder for staten. Medlemmer af andre religioner udnyttes eller udbyttes således ikke, og hindres ikke i udøvelsen af deres religion pga. særskatter m.m.

Vi mener ikke, at en omlægning af statens tilskud til præsteløn er ønskværdig, fordi den vil anfægte præstens forkyndelsesfrihed.

Vi har valgt at holde os til generelle betragtninger frem for at gå detaljeret ind i diskussionen af organisatoriske modeller, som vi alligevel ikke kan støtte.

Generelt ser vi intet behov for at ændre styreformen i folkekirken. De argumenter, der har været rejst i den forbindelse forekommer søgte.

Nogle biskopper har argumenteret med, at kirken har brug for en ny styreform med henblik på at forberede sig på en uafvendelig adskillelse fra staten. Vi mener, at man vil fremme - måske endda fremprovokere - en sådan proces ved at indføre nye styreformer.

Andre har argumenteret med, at folkekirkens økonomiske og medlemsmæssige udfordringer kun kan løses ved central styring. Det er vi uenige i. Udfordringerne løses bedst ved styrket lokalt ansvar og ansvarsfølelse.

Endelig har visse "kirkejurister" argumenteret med, at grundlovens ånd tilsiger, at man skal oprette et særligt kirkeråd, og at dette var hensigten med grundloven af 1849. Vi gør opmærksom på, at vi har haft grundlovsrevisioner i såvel 1915 som 1953 - og at man kunne have resolveret sagen i den forbindelse, dersom man havde haft den hensigt. Vi lægger derfor vægt på, at grundloven af 1953 reelt har stadfæstet den nuværende indretning af folkekirken.

Hvis man opretter nye centrale styringsorganer - og dertil hørende sekretariater - frygter vi en udvikling af folkekirken i "svensk" retning. Vi frygter, at de styrende organer vil optræde politiserende, og at dette netop vil støde medlemmer fra folkekirken, fordi de vil føle sig mindre hjemme i en mindre rummelig organisation.

Folkekirkens styrke som organisation er netop det lokale styre i form af menighedsråd, den udbredte frihed for det enkelte medlem i kraft af sognebåndsløsning m.m., samt et Folketing, som garanterer kirkens indre frihed.

Søborg, den 29. oktober 2013

Til Kirkeministeriet

Høringssvar.

Provstiudvalget i Frederiksværk Provsti har på sit møde den 29. oktober 2013 drøftet Debatoplægget fra "Udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken."

Det anbefales at der arbejdes på ét kirkeråd, hvor både økonomi og indre anliggender og fælles anliggender behandles.

Det er afgørende, at de samme, som har ansvar for regnskab/budget, også har ansvaret for hvilke beslutninger, der i øvrigt tages.

Det er her vigtigt at kirkerådet især bliver et forum, hvor centrale fælles anliggender kan behandles forpligtende og dagsordendefinerende.

Det anbefales at model 2 følges med forpligtelse til årligt at holde et folkekirkestævne, hvor kirkerådet får inspiration til, hvilken dagsorden for fælles anliggender, de skal arbejde med det kommende år.

Provstiudvalget er, hvis der kommer et kirkeråd, optaget af at sikre en bred repræsentativitet.

Derfor foreslår vi, at den folkelige repræsentation hæves til mindst 2 læge fra hvert stift, en præst fra hvert stift samt to provster og to biskopper.

Personalerepræsentation og repræsentation fra de frie kirkelige organisationer bør have taleret, men ikke stemmeret af hensyn til legitimiteten.

Der bør derudover være mulighed for at der kan indkalde særligt sagkyndige.

Hvis de 6 pejlemærker skal afspejles i kirkerådets sammensætning, er repræsentativiteten den store udfordring, og man kunne overveje om kirkerådet efter endt valghandling kunne udpege fx to fuldgældige medlemmer, som ikke ved det ordinære valg synes repræsenteret i kirkerådet, jf. pejlemærke 4.

På Frederiksværk Provstiudvalgs vegne

Birgit Hasselager

Provst

Pernille Thim Pedersen

Fra: Rudersdal Provsti
Sendt: 31. oktober 2013 12:49
Til: Kirkeministeriet
Cc: Grete Bøje; 'Verner Hylby'
Emne: Høringssvar til debatoplæg vedr. styringsstruktur for Folkekirken

Til Ministeriet for Kirke og Ligestilling

Hermed høringssvar til debatoplæg fra Udvalget for en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for Folkekirken.

Vedr. indre anliggender anbefaler Rudersdal Provsti: Model 1.

Vedr. økonomi anbefaler Rudersdal Provsti: Model 2b (Enighedsmodellen).

Med venlig hilsen

Susanne E. B. Unger
Provstisekretær, Rudersdal Provsti

Email: seu@km.dk
Tlf.: 4546 1280

Gentofte Provstiudvalg

Ministeriet for Ligestilling og Kirke
Frederiksholms Kanal 21
1015 København K

Gentofte, den 25. oktober 2013

Debatoplæg om folkekirkens styringsstruktur

Vi har med interesse læst det fremsendte debatoplæg om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken og behandlet det på flere møder i provstiudvalget.

Vedrørende folkekirkens indre anliggender

De forløbne 164 år har Danmarks kirkeordning vist sig velfungerende og rummelig – præget som den er af "konstruktiv tvetydighed".

Den nuværende ordning er dog næppe velegnet til at fungere i en multikulturel fremtid. Vi mener, at en *forudsætning* for, at det nære forhold mellem kirke og stat kan bevares (Grundlovens § 4) er, at folkekirkens demokrati styrkes. Uden at rykke ved sognet som folkekirkens organisatoriske grundenhed, mener vi, at der er brug for et landsdækkende organ, der kan facilitere en debat om og kanalisere ønsker til minister og Folketing om emner af landskirkelig betydning. For så vidt angår fremtidig styring af indre-kirkelige anliggender peger vi derfor på model 2.

Vi mener, at alle modeller – uanset hvilken man vælger - fortsat vil stille krav til, at Folketingets og kirkeministerens myndighed over kirkens anliggender udøves med den yderste skønsomhed. Og det bør understreges, at folkekirkens læge medlemmer fortsat skal inddrages i høringsprocesser m.v. på linje med, hvad der sker i dag.

Vedrørende styring af den fælles økonomi

På det økonomiske område er det ikke vores opfattelse, at den nuværende ordning er velfungerende. Som beskrevet i bilag 1, er der ikke er styr på folkekirkens centrale økonomi: stigningstakten har i en årrække været uacceptabel. Store og udgiftskrævende projekter er startet uden tilstrækkelig belysning og debat af projekternes økonomiske konsekvenser. Det er i dag svært/umuligt for provstiudvalgene at skønne over de kommende års udvikling af landskirkeskatten ud fra de oplysninger som er til rådighed på fællesfondens og stiftsrådenes hjemmesider. Den nuværende ordning med budgetfølgegruppe kan ikke beskrives som velfungerende.

Derfor mener vi, at der er behov for øget folkekirkelig kompetence vedrørende fællesfondens budget og landskirkeskattens størrelse som beskrevet i model 3. Formålet er, at få debatten om den centrale økonomi løftet ud i det offentlige rum – ikke nødvendigvis at få startet flere store centrale projekter. Det konkrete forslag til sammensætning af økonomibestyrelsen (31-33 medlemmer og 4 observatører) virker dog skræmmende. En sådan bestyrelse vil ikke kunne fungere effektivt, selv om den som foreslået understøttes af et professionelt sekretariat. Vi foreslår, at man overvejer et mere strømlinet styringsorgan, som får pligt til at kommunikere bredt med det folkekirkelige landskab.

Med venlig hilsen

Jens Bache / Peter Birch
Formand / Provst

Udviklingen i den folkekirkelige økonomi – set fra Gentofte

Hvert år ved starten af budgetproceduren, modtager menighedsråd og provstiudvalg et brev fra den til enhver tid siddende minister. Heri udtrykkes vigtigheden af holdbar økonomi og styr på offentlige udgifter og bekymring for, om der er styr på de lokale udgifter. Brevets struktur og indhold ændres ikke, selv om regeringen skifter farve.

Nedenfor er vist de seneste års udvikling af landskirkeskatten og den lokale kirkeskat i Gentofte provsti.

Gentofte provsti	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Landskirkeskat mio. kr.	17,8	17,9	17,9	17,8	16,7	15,1	19,2	20,6	21,7	22,7	22,8
Sogne og provsti	36,6	36,4	36,2	36,7	37,4	39,7	38,9	39,2	39,5	39,9	40,7
Kirkelig ligning I alt	54,4	54,3	54,1	54,5	54,1	54,8	58,1	59,8	61,2	62,6	63,5
Kirkeskat %	0,42	0,42	0,42	0,42	0,41	0,42	0,44	0,44	0,44	0,42	0,43

Som det fremgår, har stigningen i landskirkeskatten været 28 %, mens de lokale udgifter i samme periode er steget med 11 %.

I perioden 2007 – 2011 har Gentofte provsti gradvis overtaget udgifter på 2,5 mio. kr. fra fællesfonden. Tager man højde for denne overføring af udgifter, er **de centrale udgifter i perioden steget med 42 %, mens de lokale udgifter i perioden er steget med 4 %.**

Denne udvikling er sket uden at der har været en offentlig debat om denne strukturændring. En forespørgselsdebat i Folketingets kirkeudvalg om det store spring i landskirkeskatten i 2010 viste, at Folketingets kirkeudvalg ikke havde været inddraget i drøftelsen af denne omlægning.

Det er derfor vores opfattelse, at der er et demokratisk underskud i folkekirkens økonomistyring. Denne er i alt for høj grad overladt til embedsmænd.

Til Ministeriet for Ligestilling og Kirke

28. oktober 2013

Hørings svar vedrørende debatoplæg fra Udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken

Glostrup Provstiudvalg har med stor interesse læst debatoplægget fra *Udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken*. På denne baggrund har provstiudvalget på sit møde den 23. oktober 2013 vedtaget følgende udtalelse:

Glostrup Provstiudvalg finder ikke, at tiden er inde til et kirkeråd hverken i forhold til de "ydre" eller "indre" anliggender. Vi er fremdeles tilfredse med, at folketinget udgør det øverste beslutningsorgan for folkekirken, fordi folketingets medlemmer fremdeles repræsenterer folket bedst som lovgivere for den danske folkekirke.

Vi er således ikke interesseret i, at der nedsættes et kirkeråd med en meget begrænset sammensætning.

Imidlertid er vi enige i, at der er et demokratisk underskud i beslutningsprocessen vedrørende fællesfonden. Her er der måske en udfordring, som der må findes en specifik løsning på.

Hvad angår "de sorte bøger" finder provstiudvalget, at det i lovgivningen kan indskræmpes, at folketing/minister skal sammensætte ad hoc udvalg bestående af biskopper og andre fagfolk med forstand på disse emner, når et flertal af biskopperne finder, at tiden er inde til fx en ny bibeloversættelse, ny salmebog og ny ritualbog.

Med venlig hilsen
P.U.V.

Ove Kollerup Nielsen
provst

Kopi:
Biskoppen over Helsingør Stift
Menighedsrådene i Glostrup Provsti

GREVE – SOLRØD PROVSTI
Hundige Kirke, Eriksmindevej 20, 2670 Greve
Tlf.: 5614 7878
Mail: greve-solroed.provsti@km.dk

d. 28. oktober 2013

Sag nr. 616

Til Ministeriet for Ligestilling og Kirke
pr. e-mail (km@km.dk)

Høringssvar vedrørende en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken

Greve-Solrød Provstiudvalg anerkender det store og grundige arbejde som udvalget har gjort, ikke mindst ”de seks pejlemærker” har været øjenåbnende og har givet anledning til en god debat.

Provstiudvalget kan ikke anbefale nogen af de tre foreslåede modeller, da de ikke umiddelbart synes at tilgodese den folkekirke, vi ser som fremtidens folkekirke. Vi har svært ved at se for os, at det foreslåede kirkeråd er tilstrækkeligt repræsentativt i sin sammensætning, og at det kan få en rimelig indflydelse på de beslutninger, der skal tages af ministeren. Vi er ikke som sådan imod et kirkeråd.

Vi støtter udvalget i, at den hidtidige forbindelse mellem stat og kirke bevares.

Vi foreslår, at staten fremover varetager vedligeholdelsen af folkekirkens bygninger, og at præstelønningerne fuldt ud betales af folkekirkens medlemmer.

På vegne af Greve-Solrød Provstiudvalg,

Anne Bredsdorff
provst

Kalundborg Provsti
Finderupvej 18, 4270Høng
Tlf.: 5885 2250/58852 2209
E-mail: kalundborg.provsti@km.dk

Finderup den 1. oktober 2013

Ministeriet for Ligestilling og Kirke

Emne: Høringssvar vedr. ny styringsstruktur for folkekirken

Med henvisning til ministeriets skrivelse af 2. maj 2013 vedr. debatoplæg fra udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken vil Kalundborg Provstiudvalg afgive følgende høringssvar.

Provstiudvalget er enig om, at model nr. 2 er den mest tiltalende. I den forbindelse har vi følgende forslag: Hvis biskopperne eller folkekirkerådet kommer med en énstemmig indstilling skal ministeren være forpligtet til at følge denne.

Omkring modellerne for økonomi foretrækker provstiudvalget at det forbliver som nu.

Med venlig hilsen

P.p.v

Jørn Noe
Provst

d. 21. Oktober 2013

Høringssvar fra Køge Provstiudvalg til debatoplæg fra Udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for Folkekirken.

Det er vigtigt at holde fast i en struktur, som sikrer, at folkekirkelige forhold ikke afgøres i et lukket forum, og hvor afgørelser træffes i en klar og demokratisk proces på de niveauer, der udgør Folkekirkens basis: sogn, provsti og stift.

Det er fortsat vigtigt, at der i alle forhold om Folkekirken hersker åbenhed og gennemsækelighed.

Den bestående struktur indebærer et betydeligt element af læg indflydelse, hvilket sikrer folkekirkens legitimitet, samtidig med at der er sikret, at teologisk sagkundskab bliver hørt.

Køge Provstiudvalg anerkender de seks pejlemærker som vigtige målestokke:

- **Nært forhold mellem stat og kirke**, hvor der ikke er behov for grundlovsændringer.
- **Folkekirkens tilstedeværelse overalt**, dette gælder både demografisk og geografisk.
- **Præstens uafhængighed**. Præsten og sognet er gensidigt afhængige af hinanden, og præstens uafhængighed i de pastorale opgaver skal ikke anfægtes men udelukkende være et mellemværende mellem kirkefolk.
- **Rummelighed og frihed** – selvfølgheder
- **Én folkekirke** tolker vi som udtryk for mange og forskellige menigheder – én folkekirke.
- **Demokratisk legitimitet**. Beslutninger på folkekirkens område, der erfaringsmæssigt er meget traditionsbunden, skal hvile på et solidt grundlag. Det demokratiske med hensyntagen til mindretal skal også pointeres, idet dette kendetegner et demokrati.

Køge Provstiudvalg anbefaler model 1: Lovregulering med udgangspunkt i nuværende ordning.

Denne model skaber større klarhed i beslutningsprocesser angående indre anliggender, der i dag afgøres ved kgl. resolution eller kgl. anordning og svarer til at der ved lov fastsættes regler, som svarer til praksis under den nuværende lovgivning.

Desuden tydeliggøres, at biskopperne får indflydelse på ministerens initiativer, idet der skal forgå en forhandling inden regulering af indre anliggender. Idet biskopperne selvfølgelig samarbejder med stiftsrådet sikres ned gennem det etablerede system den legitimitet, som er så afgørende for kirkens virke.

Køge Provstiudvalg lægger vægt på det enstrengede system (sogn><provsti><stift) og kan frygte, at oprettelsen af et kirkeråd betyder, at menighedsrådene gradvist fratages den lokale indflydelse, og at andre kan/vil udtale sig på folkekirkens vegne.

Opbakningen til folkekirken hviler på, at der stadig findes engagerede græsrodder over det ganske land, der gerne vil gøre et stykke arbejde i folkekirkens ånd og med udgangspunkt i den kulturelle baggrund i sognet.

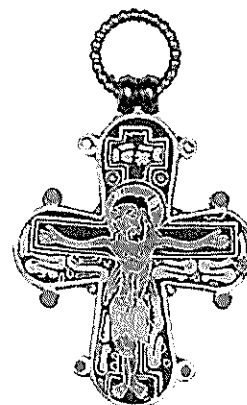
Køge Provstiudvalg frygter, at et kirkeråd vil blive et elitært magtorgan, der med en begrænset deltagerbase næppe vil være repræsentativt for det kirkelige liv, og som vil have vanskeligt ved at skabe og fastholde et overblik over, hvad der rører sig i menighederne. Det er en vældig overbygning til en styringsstruktur, der grundliggende fungerer godt i den eksisterende form.

P.u.v.

Jens Elkjær Petersen
Provst

Ringsted-Sorø Provsti

Provsten

Udvalget om en mere sammenhængende
og moderne styringsstruktur for folkekirken
c/o Ministeriet for Ligestilling og Kirke

Pedersborg, 22. oktober 2013

Ringsted-Sorø provstiudvalg har ved sit ordinære møde 16. oktober 2013 behandlet Styringsstrukturudvalgets debatoplæg, april 2013.

Der er i provstiudvalget meget divergerende opfattelser af behovet for at overføre kompetence til et kirkeråd. Provstiudvalget kan på denne baggrund ikke afgive en entydig anbefaling af nogen af de fremlagte modeller. Provstiudvalget ønsker imidlertid at udtale sin undren over, at der ikke i oplægget er skildret en model, hvor Folkekirkerådet får endelig beslutningsmyndighed over specifikke indre kirkelige anliggender.

Med venlige hilsner

f. Ringsted-Sorø provstiudvalg

Lars Poulsen

Adresser:

Provst Lars Poulsen, Kirkevænget 2, Pedersborg, 4180 Sorø - tlf. 5783 0534 - e-mail LPO@km.dk
Provstisekretær Jette Mørkedal, Benløse By 43, 4100 Ringsted - tlf. 5638 1205 - e-mail JEM@km.dk
Provstiets hjemmeside: <http://www.ringsted-soroe.dk>

Provstiudvalget for Falster Provsti, Lolland-Falsters Stift

Ministeriet for Ligestilling og Kirke
Frederiksholms Kanal 21, Postboks 2123,
1015 København K.

Bemærkninger til debatoplæg fra udvalg om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken

Ministeriet for ligestilling og Kirke har ved høringsbrev af 2. maj 2013 sendt ovennævnte debatoplæg i høring, bl.a. hos landets provstiudvalg. I det nedenstående ønsker provstiudvalget for Falster Provsti at give sit synspunkt til kende vedrørende de modeller, der er foreslået i debatoplægget. Som grundlag for udtalelsen er bl.a. følgende overvejelser over nogle af de seks såkaldte pejlemærker, der er omtalt i oplægget

Det er således vigtigt, at folketinget stadig er involveret som en ansvarlig medspiller. Det er valgt af alle valgberettigede borgere og matcher at folkekirkens medlemsprocent stadig er så høj, at kirken med rette benævnes folkekirke. Folketinget skal fastholdes på at det kirkelige område er en del af hele samfundet. Et evt. kommende kirkeråd/økonomibestyrelse vil have en problematisk tynd demokratisk legitimitet. Blandt andet derfor er det vigtigt, at der indbygges en magtspredning, f. eks. ved krav om enighed for, at en beslutning kan bringes til udførelse. For de indre anliggenders vedkommende skal den fornødne faglige sagkundskab ved biskopperne inddrages ligeværdigt i beslutningerne for at sikre, at de sker på baggrund af evangelisk-lutherske tro, som den er udtrykt i kirkens bekendelsesskrifter. Menighedsrådene skal inddrages som høringspartnere og repræsenteres ved nedsættelse af kommissioner og udvalg. Intet organ skal kunne udtale sig på Folkekirkens vegne.

Indre anliggender: model 1, modificeret.

Fastlæggelsen heraf bør fortsat reguleres ved kgl. resolution eller kgl. anordning og at forløbet af processen med udarbejdelse af bibeloversættelse, salmebog, liturgi og ritualer stadig sker ved bred faglig involvering i arbejdet og ved brede folkelige og folkekirkelige høringer over udkast til ændringer i formuleringerne af disse indre anliggender.

Vi kan således tilslutte os model 1, modificeret: For ikke at ministeren kan træffe afgørelser ude af trit med øvrige instanser i Folkekirken sættes som en betingelse at ministeren og et kvalificeret flertal (f. eks. $\frac{3}{4}$) af biskopperne er enige, før der kan indstilles til dronningen om autorisation. Hvis der ikke opnår enighed, anvendes de hidtil autoriserede "sorte bøger" (Der foreslås her en model, der *ikke* er beskrevet i oplægget).

Den fælles økonomi: Model 2 B

Vi finder at model 2B beforder og sikrer dialog. Den afbalancerer magten i forhold til ministeren og at der fastholdes en saglig interessevaretagelse her. Samtidig kommer der større åbenhed i beslutningsprocessen med et repræsentativt kirkeligt funderet organ sammen med ministeren. Desuden skal ministeren og økonomirådet nå til enighed om budgettet for fællesfonden og landskirkeskatten. Vi kan derfor tilslutte os model 2 b om etablering af et økonomiråd. Opnås der ikke enighed, videreføres sidste års budget med prisfremskrivning.

En hensigtsmæssig sammensætning af et økonomiråd bør afbalanceres imellem en bred sammensætning og en overkommelig størrelse. Som følger:

- 1 repræsentant fra hvert stift, valgt af og iblandt menighedsrådsmedlemmerne ved direkte valg.
- 1 repræsentant for biskopperne, valgt af og iblandt disse ved direkte valg.
- 1 repræsentant for provsterne, valgt af og iblandt disse ved direkte valg.
- 1 repræsentant for præsterne, valgt af og iblandt disse ved direkte valg.
- 2 medlemmer, udpeget af ministeren.

Venlig hilsen

Falster Provsti

Provstiudvalget

Midt fyn provsti, den 26. oktober 2013

Hørings svar vedr. ny styringsstruktur i folkekirken – fra Midt fyn Provstiudvalg.

Vi har i Midt fyn provstiudvalg drøftet debatoplægget om, i hvilken retning folkekirken skal udvikle sig.

Som udgangspunkt støtter vi model 1.

Indre anliggender

Forslaget om at nedsætte et udvalg til at varetage indre anliggender, der ifølge model 2 alene skal beskæftige sig med anliggender, der reguleres ved kgl. resolution eller kgl. anordning, synes skudt over målet. Hvordan forestiller man sig, at et råd, der alene skal træde i kraft med emner, der er aktuelle med 50 års mellemrum, vil fungere....uden enten at ophæve sig selv eller finde andre emner at beskæftige sig med.

Og så kan kirkerådet meget let overtage andre folkekirkelige anliggender, som angivet i model 3. Her er det angivet, hvad det bl.a. kan være....og det vil sige, at der kan lægges meget mere ind, uden at der er sat begrænsning på. I så fald kommer kirkerådet let til at få/tiltage sig en politiserende rolle.

I model 2 og 3 omtales biskopperne som et kollegium, der i samspil med kirkerådet får *formel* indflydelse. Det rejser spørgsmålet, hvilken indflydelse de *reelt* får? Et kirkeråd er ikke bundet af en formel indflydelse, og kan derfor træffe en beslutning, der går imod biskoppernes anbefaling. Det finder vi betænkeligt.

Samtidig rejser det spørgsmålet om stiftsrådernes rolle. Stiftsrådene har haft én funktionsperiode og pr. 1. november tiltræder de deres 2. periode. Det er en meget kort periode at finde sin rolle og sit funktionsområde, hvorfor vi finder det hensigtsmæssigt at debatten om kirkens ændrede styreform fortsætter de kommende år, også i stiftsrådsregi. Og måske kunne kirkens fremtidige styreform indebære øgede beføjelser til stiftsrådet frem for etablering af et kirkeråd.

Hvis model 2 eller 3 bliver vedtaget, vil folkekirken udvikle sig selvstændigt i forhold til ministeren/staten...og så kan vi hurtigt komme til spørgsmålet om adskillelse af stat og kirke. Det støtter vi ikke i Midt fyn provstiudvalg.

Vedr. den fælles økonomi

Når det gælder den fælles økonomi støtter vi model 1 med hældning mod model 2a. Vi støtter, at der også vedr. den fælles økonomi bevares en tilknytning til staten. Den nuværende budgetfølgegruppe udpeges af ministeren, men denne gruppe/dette organ bør have et folkeligt mandat, en større folkelig indflydelse, så vi anbefaler, at medlemmerne til dette organ vælges inden for folkekirken.

Midtfyn Provsti

Den del af økonomien, der er fælles for hele folkekirken, bør tilrettelægges i fællesskab af kirken og ministeren, med hensyntagen til den forskellighed, der er mellem land og by og mellem de forskellige egne i landet, hvor både kirkens forhold og opbakningen til kirken er yderst forskellige. Og med en større gennemsigtighed i forhold til beslutningerne vedr. den fælles økonomi. Samtidig skal det også sikres, at der sker en tilbagemelding nedad i systemet.

Med venlig hilsen
på Midtfyn provstiudvalgs vegne

Inge Dalsgaard Jensen

Høringssvar vedr. Styringsstruktur for folkekirken

Folkekirken er blevet kaldt for en "kolos på lerbødder". En organisation med 4 millioner medlemmer, uden en ledelse, som kan handle på folkekirkens vegne. Derfor er der forslag om at danne en synode eller et kirkeråd, som skal være folkekirkens øverste ledelse.

Den svage organisation kan også ses som folkekirkens styrke. Med den nugældende struktur er folkekirken styret nedefra af menighedsrådene, som er valgt i de enkelte sogne. Provstiudvalg, stifter og kirkeministerium er serviceorganer, som skal støtte menighedsrådene i de enkelte sogne. Ingen kan udtale sig på folkekirkens vegne, da folkekirken består af døbte, som er repræsenteret i deres sogne af deres menighedsråd.

Debatoplægget om den fremtidige styringsstruktur for folkekirken opererer med tre modeller:

Nyborg provstiudvalg tilslutter sig Model 1, som lovfæster den nuværende ordning, så der skabes større klarhed over den. Balancen mellem folkekirken og staten forudsættes uændret.

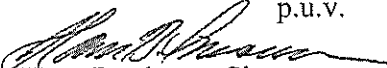
Nyborg provstiudvalg anser modellerne 2a, 2b og 3 for dårlige forslag til folkekirkens fremtidige struktur. Oprettelsen af et centralt kirkeråd med 21-31 medlemmer er et dyrt, pseudodemokratisk og bureaukratisk organ.

Oprettelsen af et centralt kirkeråd kan blive begyndelsen til at opløse den tætte forbindelse mellem kirke og stat. Når Folketingets og kirkeministerens indflydelse på anvendelsen af statens tilskud til folkekirken mindskes, mindskes også incitamentet til at opretholde den statslige bevilling til folkekirken.

Det tætte forhold mellem kirke og stat er ikke uproblematisk. Men det er at foretrække fremfor et magtfuldt kirkeligt organ, som med mangelfuld demokratisk legitimitet handler på de enkelte sognes vegne. Samtidig sikrer det tætte forhold mellem kirke og stat, at den danske folkekirke er det danske folks kirke. Det er godt for kirken og det er godt for folket. Det er med til at give sammenhængskraft i det danske samfund.

Vedtaget af Nyborg provstiudvalg den 15. august 2013.

Med venlig hilsen
p.u.v.

Hans Bredmose Simonsen
provst

SVENDBORG PROVSTI

Klosterplads 9 4

5700 SVENDBORG

TLF. 62 22 50 37

E-mail: Svendborg.provsti@km.dk

Svendborg oktober 2013

Til Kirkeministeriet

Høringssvar fra Svendborg Provstiudvalg vedr. oplæg fra:

Udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken.

Svendborg provstis provstiudvalg (SPU) drøftede på sit ordinære møde, onsdag den 16. oktober, debatoplægget fra udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken.

SPU kan **ikke** anbefale et kirkeråd til varetagelse af folkekirkens indre anliggender. Et sådant råd vil få en meget begrænset arbejdsmængde, hvorfor nytteværdien må anses for at være meget begrænset – i øvrigt tilslutter SPU sig de betragtninger som biskop Tine Lindhardt og Stiftsrådsformand Ester Larsen gør sig i Deres kronik fra august 2013.

Folkekirkens styring omkring de indre anliggender er stort set foregået uden problemer siden Grundlovens indførelse, idet skiftende kirkeministre har udvist stor skønsomhed og altid har inddraget brede folkekirkelige og folkelige kredse forinden implementering af større reformer.

Da der dog har været enkelte ministre der ikke har forstået/ønsket at følge den **sædvane** der er skabt, skal SPU anbefale, at man lovfæster den praksis der er skabt siden 1849 (nuværende forhold).

I denne sammenhæng bør det sikres at bispekollegiets indflydelse på de indre anliggender ikke formindskes – man kunne måske overveje at give det samlede bispekollegium en juridisk mere formel rolle, måske endog med vetoret fra et **enigt bispekollegium** overfor ministerielle tiltag omkring de indre anliggender?!

SVENDBORG PROVSTI

Klosterplads 9 4

5700 SVENDBORG

TLF. 62 22 50 37

E-mail: Svendborg.provsti@km.dk

2.

I forlængelse af blandt andet biskop Kresten Drejergaards kronik i Kristelig Dagblad den 10. september dette år og tidligere erfaringer med en budgetfølgegruppe anbefaler SPU at der oprettes en folkekirkelig økonomibestyrrelse som i samarbejde med ministeren bestyrer fællesfondens midler.

På udvalgets vegne
Og med venlig hilsen

Per Aas Christensen
Provst

Lemvig provsti og provstiudvalg

Høringsvar: Debatoplæg fra Udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken.

Provstiudvalget i Lemvig provsti, Viborg Stift, har drøftet debatoplægget på et provstiudvalgsmøde d. 9. oktober 2013. Provstiudvalget har følgende bemærkninger:

1. Provstiudvalget er enig om at anbefale Model 2 som den fremtidige styringsstruktur i folkekirken. Udvalgets begrundelse for at foretrække Model 2 er, at folkekirken ved denne models realisering demokratiseres på landsplan. Det forekommer at være en anakronisme, at folkekirken i år 2013 kun er demokratiseret på lokalt plan (menighedsrådene), på provstiplan (provstiudvalgene) og på stiftsplan (stiftsrådene). Det vil øge den tiltrængte sammenhængskraft i folkekirken, og ministeren for ligestilling og kirke vil ikke længere være enerådene i sager om folkekirkens indre anliggender og folkekirkens økonomi på landsplan (fællesfonden).
2. Udvalget anbefaler, at der oprettes ét folkekirkeråd, som både har ansvar for de indre anliggender og for folkekirkens økonomi på landsplan (Model 2 B). Sager vedrørende de indre anliggender er sjældne. Derfor anbefales, at der kun oprettes ét råd.
3. Udvalget tager dog forbehold overfor, at folkekirkerådet skal behandle sager af læremæssig karakter. Efter udvalgets opfattelse beror det på en misforståelse af forholdet mellem det almindelige præstedømme og det særlige præsteembede (jf. C. A. art. 5), som er et lærerebmede til offentlig forkyndelse og læring i folkekirken. Naturligvis bør menighederne (det almindelige præstedømme) kunne gøre indsigelse over en præsts forkyndelse, men afgørelsen bør ikke ligge hos et folkekirkeråd med læge medlemmer, fordi læge medlemmer ikke har læreansvar. Afgørelsen bør som nu ligge hos Stiftets biskop, der har mulighed for at rejse en læresag, såfremt der er en vægtig teologisk begrundelse for at gøre det. Ministeren for ligestilling og kirke bør derfor heller ikke kunne forelægge sager af læremæssig karakter (jf. debatoplægget s. 22) for folkekirkerådet, men bør som nu forelægge den slags sager for biskopperne, hvis der klages til ministeren. Det er provstiudvalgets opfattelse, at

ministeren i sager, der angår forkyndelsen, bør agere ud fra biskoppens indstilling, eller hvis der er rejst en læresag, ud fra den afgørelse, som domstolen er nået frem til. Såfremt afgørelse af sager af læremæssig karakter ikke tages helt ud af folkekirkerådets kompetencer, bør biskoppernes indstilling i det mindste være bindende for folkekirkerådet. I den forbindelse kunne man overveje, at biskopperne ved sager, der kan indebære alvorlige konsekvenser, forpligtes til at høre de øvrige biskopper, før indstilling afgives.

4. Endvidere bemærker provstiudvalget, at det foreslåede folkekirkeråd er meget stort. Det vil gøre arbejdet i folkekirkerådet meget tungt. Som følge heraf anbefaler provstiudvalget, at der kun vælges 1 medlem af de læge medlemmer af provstiudvalg og 1 medlem af de læge medlemmer af stiftsråd. Det bør ligeledes overvejes, om ikke læge medlemmer, der udpeges af de frie folkekirkelige organisationer, som ikke er tilhører folkekirkens officielle struktur, bør nøjes med observatørstatus – ligesom medlemmet, der er valgt af folkekirkens personaleorganisationer. Medlemmer af de frie folkekirkelige organisationer vil i forvejen kunne vælges som valgte medlemmer blandt de medlemmer, der vælges i stifterne eller blandt de læge medlemmer af provstiudvalg og stiftsråd.

Med venlig hilsen

p.p.u.v.

Knud Erik Nissen

Provst og Formand for provstiudvalget.

Høringssvar.

Provstiudvalget (PU) for Herning Nordre og Søndre provsti har på deres møde den 9.10.2013 drøftet debatoplæg om folkekirkens styre. Vi hilser debatten meget velkommen og synes, at debatoplægget er spændende og grundigt gennemarbejdet.

Vi har følgende høringssvar:

PU anser det for vigtigt, at der sikres et fortsat tæt og godt forhold mellem folk og kirke, og at det ganske særlige forhold, som er mellem stat og kirke bevares og styrkes. Efter vores opfattelse gøres dette bedst ved, at folkekirkens medlemmer inddrages i forvaltningen af folkekirken på nationalt plan, ligesom det er sket på lokalt plan ved menighedsrådene, på provstiplan ved provstiudvalgene og på stiftsplan ved stiftsrådene.

Vi tilslutter os dannelsen af et folkekirkeråd, som skal varetage både indre anliggender og folkekirkens fælles økonomi. Vi har i folkekirken ikke tradition for at adskille teologi og økonomi, idet vi ønsker, at der skal ligge teologiske, forkyndelsesmæssige og diakonale overvejelser til grund for vore økonomiske prioriteringer. Derfor skal der også kun dannes eet folkekirkeråd, som skal varetage både folkekirkens indre anliggender og dens økonomiske styring.

Af de tre modeller, som er opstillet i debatoplægget tilslutter vi os model 2 og også gerne model 3.

Vedrørende sammensætning af et nationalt kirkeråd:

- Når et af formålene er at sikre øget bredde i den demokratiske indflydelse på de kirkelige beslutninger, forekommer det os umiddelbart at være meget smalt med blot ét valgt lægt medlem fra hvert stift. Det dobbelte er mere oplagt – giver mulighed for sparring og stadigvæk en funktionsdygtig størrelse på rådet.
- Endvidere foreslås tre medlemmer udpeget af de frie folkekirkelige organisationer. Dette synes vi er en god ide.
- Vi er uenige i, at ministeren skal udpege medlemmer til det råd, som skal fungere som ministers/ministeriets sparringspartner.

På provstiudvalgets vegne

Herning den 28.10.2013

Provst Kirsten Thyssen, formand for provstiudvalget.

Århus, d. 24. oktober 2013
ESAN/alpe

Ministeriet for Ligestilling og Kirke

(fremsendt elektronisk)

Hørings svar vedr. debatoplæg om styringsstruktur

Med tak for et overskueligt og operationelt debatoplæg fra udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for Folkekirken har Provstiudvalget for Århus Domprovsti **fem overordnede bemærkninger** til debatoplægget:

- 1) Provstiudvalget *støtter* udvalgets oplæg med den grundindstilling, at der er brug for et nationalt ledelsesråd i Folkekirken samtidig med et bærende princip om dialog og samspil, så generelt kræves enighed mellem kirkeråd og minister eller folketing for at kunne træffe og iværksætte nye beslutninger, hvilket for os stemmer overens med grundlovens § 4.
- 2) Provstiudvalget *støtter* den af udvalget fremsatte grundmodel for sammensætning af et nationalt kirkeråd, hvor prioritering af organets overskuelighed og evne til at agere er gået forud for folkelig bredde og mindretalsbeskyttelse. Vi er enige i den prioritering, men mener samtidig, at det må begrænse organets selvstændige beslutningskompetence.
- 3) Provstiudvalget *advarer* mod enhver konstruktion, som indebærer to nationale organer med hver sit kompetenceområde (hhv. indre anliggender og økonomi). Som i menighedsråds arbejde er det afgørende, at ansvar for økonomi og indhold hænger sammen, og at der derfor skal være ét nationalt organ med ansvar på begge felter.
- 4) Såfremt kirkelige organisationer og personaleorganisationer skal repræsenteres i et nationalt organ, bør det efter vores opfattelse absolut være som observatører, dvs. med taleret, men uden stemmeret. Vi har også svært ved at se, efter hvilken valgmetode og med hvilken grad af repræsentativitet sådanne kan vælges.
- 5) Udvalget er *imod* forslaget om ministerudpegede medlemmer i organet. I en struktur, der kræver dialog og samspil mellem minister/folketing og kirkeråd, er der intet behov og belæg herfor – med mindre formålet er at sikre mindretalsrepræsentation. I så fald er vi enige i formålet og dets vigtighed, men mener, at der må kunne findes en bedre metode.

Provstiudvalgets anbefaling af konkrete modeller fra debatoplægget:

A. Vedr. **styring af indre anliggender** anbefaler provstiudvalget at gennemføre **model 3**. Det er den mest vidtgående af de foreslåede modeller for så vidt angår de felter, som kirkerådet får mulighed for at forholde sig til og inkl. initiativet, men samtidig så organet ikke kan handle på egen hånd, men kun i dialog og samklang med minister og/eller folketing (jfr. nr. 1 ovenfor).

PROVSTIUDVALGET FOR ÅRHUS DOM-SAMSØ PROVSTI

B. Vedr. **styring af økonomiske forhold** foreslår vi at indføre **model 2B**, dvs. også her den model, der giver rådet bredest muligt virkefelt, men så der fortsat kræves en dialog og enighed/kompromis med ministeren for at foretage og realisere overordnede prioriteringer. På sigt er vi åbne for et **evt. senere skifte til model 3**, men ikke før organet i en årrække har vist sin duelighed til at løfte ansvaret og tegne linjer og prioriteringer på en måde, der samtidig respekterer og understøtter mangfoldigheden inden for Folkekirken.

Med venlig hilsen

p.u.v.

Esben Andersen
fg. domprovst

Dorte Omdal

Fra: Esben Thusgård
Sendt: 24. oktober 2013 14:47
Til: Kirkeministeriet
Emne: (ptp) Høringssvar vedr. debatoplægget fra udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken

Til Ministeriet for Ligestilling og Kirke

Høringssvar vedr. debatoplæg om styringsstruktur

Provstiudvalget for Århus Nordre Provsti har på udvalgsmøder i august, september og oktober drøftet udvalgets oplæg. Provstiudvalget har følgende bemærkninger til oplægget:

- Vi finder det afgørende, at forholdet mellem stat og Folkekirke forsat er tæt. Hvorvidt det bedst varetages i en nærmere beskrivelse af den aktuelle status, eller i en udvikling af forholdet med et kirkeråd, kan provstiudvalget ikke nå til enighed om.
- Baggrunden for en fremtidig styringsstruktur må være ønsket om demokratisering og dermed som minimum en øget gennemsækelighed i hvem, der på landsplan tager hvilke beslutninger.
- Som et supplement til de præcise og nødvendige pejlemærker oplægget indledningsvist opridser, bør klarhed og åbenhed i beslutningsprocesserne indgå.
- Det er provstiudvalgets opfattelse, at der ved oprettelse af et evt. demokratisk organ ikke bør tildeles stemmeret til de frie kirkelige organisationer eller personaleorganisationer, men taleret. Deres overordnede demokratiske legitimitet synes ikke at kunne begrunde, at de skal tildeles ansvar i en fælles folkekirkelig sammenhæng.
- Det langt overvejende flertal af provstiudvalgsmedlemmer synes repræsenteret gennem valg af læge medlemmer, hvorfor argumentet for at de som gruppe skal have en repræsentation, synes svagt.
- Som det forholder sig med menighedsrådenes arbejde, bør enhver ny ordning ikke skelne mellem økonomi og indre anliggender.

Provstiudvalget kan ikke afgive en enstemmig anbefaling af en af de forslåede modeller, men samler sig dels om model 1, dels om model 2B

p.p.v

Esben Thusgård
Provst
Århus Nordre Provsti

Århus Vestre Provsti

Provstiudvalget

Engdalsvej 1, 8220 Brabrand

Tlf. 8625 1861

E-mail: aarhusvestre.provsti@km.dk

Web: www.aavp.dk

Til: Ministeriet for Ligestilling og Kirke

Høringssvar vedr. debatoplæg om reform af Folkekirken styringsstruktur

Med tak for et overskueligt og operationelt debatoplæg fra udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for Folkekirken har Århus Vestre Provstiudvalg **fem overordnede bemærkninger** til debatoplægget:

- 1) Provstiudvalget *støtter* udvalgets oplæg med den grundindstilling, at der er brug for et nationalt ledelsesråd i Folkekirken samtidig med et bærende princip om dialog og samspil, så der generelt kræves enighed mellem kirkeråd og minister eller folketing for at kunne træffe og iværksætte nye beslutninger, hvilket for os stemmer helt med grundlovens § 4.
- 2) Provstiudvalget *støtter* den af udvalget fremsatte grundmodel for sammensætning af et nationalt kirkeråd, hvor prioritering af organets overskuelighed og evne til at agere er gået forud for folkelig bredde og mindretalsbeskyttelse. Vi er enige i den prioritering, men mener samtidig, at det må begrænse organets selvstændige beslutningskompetence.
- 3) Provstiudvalget *adværer* mod enhver konstruktion, som indebærer to nationale organer med hver sit kompetenceområde (hhv. indre anliggender og økonomi). Som i menighedsråds arbejde er det afgørende, at ansvar for økonomi og indhold hænger sammen, og at der derfor skal være ét nationalt organ med ansvar på begge felter.
- 4) Såfremt kirkelige organisationer og personaleorganisationer skal repræsenteres i et nationalt organ, bør det efter vores opfattelse absolut være som observatører, dvs. med taleret, men uden stemmeret. Vi har også svært ved at se, efter hvilken valgmetode og med hvilken grad af repræsentativitet sådanne kan vælges.
- 5) Udvalget er *imod* forslaget om ministerudpegede medlemmer i organet. I en struktur, der kræver dialog og samspil mellem minister/folketing og kirkeråd, er der intet behov og belæg herfor – med mindre formålet er at sikre mindretalsrepræsentation. I så fald er vi enige i formålet og dets vigtighed, men mener, at der må kunne findes en bedre metode.

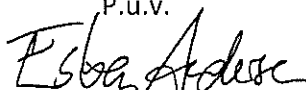
Provstiudvalgets anbefaling af konkrete modeller fra debatoplægget

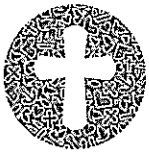
A. Vedr. **styring af indre anliggender** anbefaler provstiudvalget at gennemføre **model 3**. Det er den mest vidtgående af de foreslåede modeller for så vidt angår de felter, som kirkerådet får mulighed for at forholde sig til og inkl. initiativret, men samtidig så organet ikke kan handle på egen hånd, men kun i dialog og samklang med minister og/eller folketing (jfr. nr. 1 ovenfor)

B. Vedr. **styring af økonomiske forhold** foreslår vi at indføre **model 2B**, dvs. også her den model, der giver rådet bredest muligt virkefelt, men så der fortsat kræves en dialog og enighed/kompromis med ministeren for at foretage og realisere overordnede prioriteringer.

På sigt er vi åbne for et **evt. senere skifte til model 3**, men ikke før organet i en årrække har vist sin duelighed til at løfte ansvaret og tegne linjer og prioriteringer på en måde, der samtidig respekterer og understøtter mangfoldigheden inden for Folkekirken.

Brabrand, d. 27. oktober 2013

P.u.v.

Esben Andersen, provst

Til Ministeriet for Ligestilling og Kirke

Høringssvar vedr. Debatoplæg fra Udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken

Norddjurs Provstiudvalg noterer sig med glæde, at det udsendte debatoplæg på ingen som helst måde lægger op til en adskillelse mellem kirke og stat, men måske snarere til at styrke båndene, idet spillereglerne mellem kirke og stat afklares og præciseres.

Da vi i Folkekirken allerede har demokratisk valgte organer på alle andre niveauer end det samlede nationale i form af menighedsråd, provstiudvalg og stiftsråd, er det på tide, at vi også får det på nationalt plan.

Vi går ind for, at der kun oprettes et samlet kirkeråd til at tage sig både af indre anliggender og økonomi. For det første bør man ikke adskille den teologiske og den økonomiske styring. For det andet er der så få sager, der hører under de indre anliggender, at et selvstændigt råd til at tage sig af det alene ikke giver mening.

Vi går ind for model 3 både hvad angår indre anliggender og økonomi.

Folkekirkens indre anliggender

Da vores folkekirke er en konfessionel kirke, der i grundloven er bestemt som en evangelisk-luthersk kirke, har kirken et selvfølgelig behov for en teologisk ledelse i læremæssige sammenhænge. Vi går ind for, at man i afgørelser vedr. kirkens indre anliggender fastholder biskoppernes teologiske ledelse, forstået på den måde, at man bør have en bestemmelse om, at man ikke kan træffe afgørelser med læremæssigt indhold imod bispekollegiets indstilling. Vi kan derfor ikke tilslutte os formuleringen på side 22 i debatoplægget, hvor der tales om, at biskoppernes indstilling i sager med læremæssigt indhold ikke skal være bindende for rådet.¹

Grenaa den 8. oktober 2013

Med venlig hilsen

Anders Holt

¹ "Folkekirkerådet skal derfor i sager, der berører læremæssige forhold, og som rådet beslutter at behandle, anmode biskopperne om at tage stilling til det læremæssige som en konsekvens af biskoppernes læremæssige ansvar. Det samme gælder, hvis ministeren forelægger en sag med læremæssigt indhold for folkekirkerådet. Biskoppernes indstilling i sådanne sager indgår som den læremæssige del af rådets behandling af sagen. Biskoppernes indstilling er dog ikke formelt bindende for rådet."

Udkast til høringsvar om debatoplæg fra udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken

6 pejlemærker:

Det er en genistreg at beskrive Folkekirken (FK) ved de 6 pejlemærker, som udgør en slags spændingsbuer i FK's tilknytning til staten og i den mangfoldighed af kirkeforståelser, FK skal kunne rumme. Det er glædeligt, at der på den måde er opnået en enighed i udvalget omkring FK.

Vedrørende folketingets fortsatte indflydelse på FK som lovgivende magt

Vi finder det rigtigt, at selv det mest vidtrækkende forslag betyder, at det fortsat er folketinget, som lovgiver om FK.

Det hænger sammen med, at man tager fejl, hvis man tror, at religion kan udskilles fra det umiddelbare hverdagsliv og fra alt, hvad der i øvrigt foregår i samfundet.

Religion og tro kan ikke være i en kasse for sig med vandtætte skodder til det øvrige samfundsliv. Religion og tro er mere end det, der sker, når vi er til gudstjeneste eller til konfirmandundervisning. Religion og tro gør sig gældende i de fælles erindringer, i håb og forestillinger om fremtiden, og det sker ustandseligt i vores hverdag, at forestillinger om Gud og det hellige og det gode dukker op. Det er ikke kun i særlige situationer og på særlige ritualiserede måder at religion og tro gør sig gældende.

Fordi religion og tro gør sig gældende i så mange områder af vores liv, er det vigtigt, at FK beholder en meget åben "membran" som markerer grænserne for, hvad FK kan rumme. Sundhedsvæsenet – og skolevæsenet og alle de andre samfundsområder - har sådan en åben membran, og det synes vi også FK skal have. Derfor bør folketinget fortsat være lovgivende for folkekirken. Det giver gode muligheder for udveksling og indflydelse på kryds og tværs mellem kirke og stat, og det er FK bedst tjent med.

Gerne et folkekirkeligt råd, som på formaliseret vis tager sig af de overordnede opgaver i FK

Men når det er sagt, finder vi, at det er vigtigt, at der etableres et folkekirkeligt råd, som kan varetage de behov, der er i FK for at koordinere initiativer og nødvendige tiltag som ligger over sogne-, provsti- og stiftsniveau.

Netop fordi religion og tro er flydende og mangfoldig og omskiftelig, skal der være mulighed for, at FK på et overordnet niveau kan navigere i forhold til et omskifteligt samfund.

I den sammenhæng er der brug for, at FK sikrer, at det er muligt at etablere en relation til FK og møde en præst andre steder end der, hvor sognemenighederne har deres fokus.

FK's tjeneste i forbindelse med forsvaret er et eksempel på, hvordan FK også formår at organisere et kirkeligt tilbud på et niveau, som ligger over sogn, provsti og stift. Danske Sømands og Udlandskirkers er et andet eksempel på det samme.

I forbindelse med etableringen af nye stor-sygehuse som breder sig ud over stiftsgrænserne kan det FK-lige tilbud på hospitalerne få brug for en overordnet organisering. Således også studenterpræsternes arbejde

på de fusionerede universiteter og professionshøjskoler, og nye initiativer i forhold til virksomheder og arbejdspladser kan også nævnes som et område, der kalder på at blive varetaget på et overordnet niveau.

Når den nuværende organisering af folkekirken har hovedvægt på sognet, er det ikke fordi nogen antager, at kristendom alene er relevant i privatlivet og har med de personlige mærkedage at gøre familielivet. Hele tilværelsen udfoldede sig imidlertid indtil for nylig indenfor sognets grænser. Man arbejdede og uddannede sig, fik lægebehandling og tilbragte sin fritid i sit bopælssogn. I dag er mobiliteten meget stor, og vi har relationer til andre mennesker mange steder, som ikke er knyttet til nogen sognesammenhæng. Hvis FK skal indgå i disse relationer og være relevant med- og modspiller for menneskers tanker om livets mening i disse sammenhænge, kræver det, at FK organiserer sig bedre på dette overordnede niveau.

Af disse grunde kan vi anbefale, at der etableres et kirkeligt organ, som har særligt øje for de opgaver, der kun kan løses på et niveau over sogn, provsti og stift. Det skal ikke alene være ministeren og biskopperne, der har overblikket. Her bør der også være et folkekirkeligt råd. Og det råd skal både have medindflydelse på det, som hedder indre anliggender og på økonomien.

Høringssvar

Høringssvar på debatoplægget fra Udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken, April 2013, afgivet af **provstiudvalget for Ribe Domprovsti** ved Anne Lorenzen, Nora Olesen (næstformand), Tage Rosenstand, Karsten Sejrsgaard-Jacobsen, Pia Skov og Jens Torkild Bak (formand).

Indstilling

A. Folkekirkens indre anliggender

Provstiudvalget kan gå ind for model 1: Lovregulering med udgangspunkt i nuværende ordning – som beskrevet i oplægget s. 19f.

Udvalget støtter sin indstilling på netop de argumenter, der s. 20 anføres til fordel for modellen. Om de forhold, der kunne anføres som ulemper ved modellen (især fastholdelsen af ministerens enekompetence og den manglende pligt til at følge indstillinger fra biskopper, andre grupper og særligt sagkyndige) skal udvalget bemærke følgende: Hvis folkekirken skal bevare sin særlige karakter som folkekirke, er det hensigtsmæssigt, at ansvaret for den endelige afvejning af sagkundskaben og hensynet til alle berørte interesser lægges hos den forvaltningsinstans, der besidder den største demokratiske legitimitet i landet.

B. Folkekirkens fælles økonomi og fælles anliggender

Provstiudvalget kan gå ind for model 1 a: Lovregulering og forelæggelse for Folketingets Finansudvalg – som beskrevet s. 35ff. – med bemærkning, at budgetfølgegruppen gerne kan erstattes af et folkekirkens økonomiudvalg med en bredere sammensætning og dermed en øget legitimitet i forhold til berørte interesser.

Analogt med bemærkningerne ovenfor til provstiudvalgets indstilling vedr. "indre anliggender" finder udvalget det rigtigt, at det endelige ansvar for fællesfondens økonomi fortsat ligger hos ministeren, men på vilkår af den større klarhed om beslutningsprocesserne, som en lovregulering desangående kan tilvejebringe. Provstiudvalget er uforstående over for den vurdering, der er anført i den skematiske oversigt over model 1 a ("Folkekirkens indflydelse"). Udvalget kan ikke se, at en forelæggelse af budget og landskirkeskat for Folketingets Finansudvalg igennem et orienterende aktstykke vil forskyde balancen mellem folkekirken og staten. Denne vurdering forudsætter den opfattelse, at kun menighedsrådsdemokratiet og ikke tillige det parlamentariske demokrati er en legitim del af det folkekirkelige demokrati. Men det er ikke provstiudvalgets opfattelse.

3. Kirkeråd

Som det vil være fremgået af ovenstående, kan provstiudvalget ikke støtte nogen af de fremlagte modeller, eller variationer heraf, til etablering af et kirkeråd. Udvalget frygter en yderligere centralisering af magten med tilhørende svækkelse af den lokale forankring, som man tværtimod i disse år burde gøre en fornyet indsats for at styrke igennem etablering af et bedre match mellem lokale strukturer og lokale ressourcer.

Provstiudvalget har med interesse og tilslutning noteret sig de 6 pejlemærker, der s. 8ff. har været lagt til grund for debatoplægget, og som på en fin måde giver udtryk for en god balance mellem de brede kirkelige, folkelige og nationale interesser, der er på spil i folkekirken. Men når det i debatoplægget (bl.a. s. 22) kommer til den konkrete udformning af et folkekirkerråd, er denne balance ikke på tilsvarende overbevisende vis tilgodeset.

VARDE PROVSTI

Dato: 31. oktober 2013
e-post varde.provsti@km.dk

Til Ministeriet for Ligestilling og Kirke

Provstiudvalget har på møde den 30. oktober 2013 behandlet den af ministeriet fremsendte ”Debatoplæg fra udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken.”

Provstiudvalget for Varde provsti tilslutter sig vedlagte høringssvar fra Janderup menighedsråd.

Med venlig hilsen
P.p.v.

Lise Hindsholm
provst

Kopi til Ribe Stift

Varde provsti, Lundvej 12, 1. sal, 6800 Varde
Kontoret er åbent tirsdag, onsdag og torsdag fra 9.00 til 15.00.
Tlf. 21 52 22 52. e-mail varde.provsti@km.dk

Ministeriet for Ligestilling og Kirke

Janderup d. 26. oktober 2013

Høringssvar til debatoplæg fra Udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken.

Janderup Menighedsråd behandlede på sit møde d. 19. september debatoplægget om en ny styringsstruktur for folkekirken. Menighedsrådet kom i enighed frem til nedenstående indstilling. Både vores holdning til styring af de indre anliggender og til styring af folkekirkens økonomi er præget af, at vi fortsat ønsker den nuværende sammenhæng mellem stat og folkekirke bevaret. Det er vort udgangspunkt, at staten i henhold til grundlovens § 4 understøtter den danske folkekirke, og at dette tilskud udgør en væsentlig markering af folkekirkens status i det danske samfund, og at den såvel åndelige som økonomiske forpligtelse i forholdet mellem stat og kirke, mest hensigtsmæssigt vil udmøntes i den nuværende ordning.

Indre anliggender.

Vi synes, at beslutninger vedr. folkekirkens indre anliggender bør være funderet på et solidt teologisk grundlag. Bispekollegiet er derfor velegnet som rådgivende organ for ministeren i disse spørgsmål. Biskopperne er demokratisk valgte og har også en base i stiftsråd, som har overvægt af læge medlemmer. Ved at sikre, at bispekollegiet har initiativret overfor ministeren i spørgsmål om indre anliggender, vil vi have et system, hvor der er mulighed for at bringe ønsker om ændringer, der opstår lokalt, igennem stiftsråd til bispekollegiet og videre til ministeren. Det er givetvis en finmasket si, hvor det ikke er let at få noget igennem. Efter vores opfattelse er det vigtigt, at der er et demokratisk system, som gør det muligt at få ideer afprøvet, men det er også vigtigt, at initiativer til ministeren kommer fra et organ præget af gejstlige.

Derfor går vi ind for model 1 vedr. indre anliggender.

Vi er betænkelige ved, at et folkekirkeråd, som det er beskrevet i debatoplægget, skal tage sig af de indre anliggender i et samspil med ministeren. Uanset hvor klart defineret rådets opgaver er beskrevet i bekendtgørelsen for rådet, vil rådet i forhold til omverdenen fungere som folkekirkens stemme. Folkekirkens mangfoldighed er også folkekirkens styrke. Hvis vi får et organ, der er kirkens råd, vil pressen let få medlemmer af rådet til at udtale sig om alt mellem himmel og jord. Når udtalelser kommer fra Kirkerådet vil dette i offentligheden blive opfattet som kirkens holdning. Det vil være ødelæggende for folkekirkens image, som en rummelig kirke.

Økonomi.

Vedr. styring af fælles økonomi og fælles anliggender går vi ind for model 2 b.

Som nævnt indledningsvis går vi ind for, at den nuværende sammenhæng mellem stat og folkekirke skal bevares. Det er nødvendigt, at staten fortsat yder tilskud til folkekirken, - gerne på et niveau der modsvarer de omkostninger, folkekirken har ved samfundsmæssig forvaltning og administration af f.eks. kulturskatte og kirkebogsføring. Ministeren fastsætter landskirkeskatten. Ministeren har dermed direkte indflydelse på anvendelse af de kirkeskattemidler, der er opkrævet lokalt.

Vi synes, at der skal være respekt for, at ministeren skal have indflydelse på anvendelsen af det tilskud, der ydes fra staten. Hvis denne indflydelse flyttes væk fra ministeren er der risiko for, at minister og Folketing vil gå i retning at fjerne tilskuddet eller adskille stat og kirke.

Det er dog et demokratisk problem, at ministeren og en udpeget budgetfølgegruppe både kan fastsætte størrelse og beslutte anvendelsen af kirkeskattemidler. Dette problem kan løses ved model 2 b, hvor en folkekirkelig bestyrelse med repræsentation fra menighedsråd, provstier og stifter i enighed med ministeren skal fastsætte budgettet for Fællesfonden, herunder anvendelsen af midlerne i Fællesfonden.

P.m.v.

Peder Chr. Thomsen

Formand for Janderup Menighedsråd.

Pernille Esdahl

Fra: Skads Provsti
Sendt: 28. oktober 2013 09:07
Til: Kirkeministeriet
Cc: Preben Kræn Christensen
Emne: Høringssvar vedr. strukturændringer i Folkekirken
Vedhæftede filer: Høringsbrev til debatoplæg - moderne styringsstruktur folkekirken.msg

Til ministeriet for Ligestilling og Kirke Provstiudvalget har i to møder drøftet debatoplægget til en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken og har til oplægget følgende bemærkninger:

Der er angivet tre muligheder i debatoplægget om en ny styringsstruktur for folkekirken. Af de tre muligheder har provstiudvalget valgt at støtte op om model 1. Det vil sige lovfæste den nuværende ordning, hvor stat og folketing er kirkens lovgiver.

Vi mener i øvrigt, at det er en styrke i folkekirken, at det teologiske embede og den økonomiske forvaltning er tænkt sammen og mener ikke, at en adskillelse er hensigtsmæssig.

Vi mener således, at den nuværende ordninger er brugbar, da den ikke forhindrer ændringer, men at det er positivt, at de nye styringsformer diskuteres og bliver lovfæstet.

Med disse kommentarer, ønsker provstiudvalget udvalget tak for det udførte arbejde og de seks pejlemærker samt alt godt.

Med venlig hilsen

Kræn Christensen
provst

Skads Provsti
Skovvej 2
6700 Esbjerg
Tlf. 76 12 12 92

Til Ministeriet for Ligestilling og Kirke

Høringssvar vedrørende "Debatoplæg fra udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken"

Provsten for Tønder provsti samt 4 medlemmer af provstiudvalget for Tønder Provsti har følgende bemærkninger til debatoplægget:

- **Vedrørende tyngden af begrundelser for ændring af nuværende ordning**

Vi opfatter det som et meget stort skridt, med mulige vidtrækkende konsekvenser for Folkekirkens videre udvikling, at ændre den nuværende ordning væsentligt.

Ordningen har vist sig i det store og hele at fungere godt i praksis. Den har store fordele, især vil vi pege på den demokratiske legitimitet (det direkte valg til Folketinget), en god afbalancering af magten på de forskellige niveauer mellem det centrale og det lokale, mellem læge og gejstlige.

Der er (stadig) rimelig kongruens mellem Folketing og Folkekirke. (Folketingsmedlemmers medlemsprocent svarer stort set til befolkningens).

Vi ønsker ikke båndet mellem stat og kirke løsnet.

Kirkelige organisationer, foreninger, fora og grupper har i praksis god mulighed for at blive hørt og at skabe debat, og øver på den måde god indflydelse på kirkens styring og udvikling.

Det er vores opfattelse, at budgetfølgegruppen har fungeret godt i ordningen, og bør fastholdes på nuværende vilkår.

Vi ser ikke tilstrækkeligt tungtvejende grunde til at ændre en god, stabil og slidstærk ordning på nuværende tidspunkt, hvor Folketinget stadig på betryggende måde dækker Folkekirkens forskellige holdninger og synspunkter.

- **Vedrørende den foreslåede sammensætning af et kirkeråd**

Vi vil ikke kunne tilslutte os, eller anbefale, udvalgets forslag til sammensætning af et eventuelt kirkeråd, som vi på flere punkter finder meget bekymrende:

Det er vores opfattelse, at sammensætningen på enhver måde vil være for smal. Det foreslåede kirkeråd har størrelse som en arbejdsgruppe, men næppe størrelse og bredde til at nedsætte kvalificerede, kompetente og arbejdsdygtige udvalg i tilstrækkeligt omfang.

Rådet foreslås sammensat ved en repræsentation, som, på grund af mange indirekte valg, mangler demokratisk legitimitet

Den foreslåede måde at sammensætte rådet på vil resultere i valg af mange (eller udelukkende) majoritetskandidater. Man får altså et "konsensusråd" uden repræsentation af Folkekirkens yderfløje og mange særstandpunkter. Vi frygter at dette, på trods af alle gode intentioner, vil føre til en udgrænsning af minoritetsstandpunkter, som af majoriteten i praksis vil mødes med tolerance frem for ligeværdighed. Medlemmer i andre miljøer og fløje end majoriteten, vil nok kunne deltage i den demokratiske proces, og foreholdes, at de er deltagere, men ikke i noget rimeligt omfang få deres holdninger repræsenteret, hvad vi frygter vil føre til stærk frustration og risiko for afspaltning og splittelse.

Konklusion

Vi anbefaler at opretholde den nuværende ordning, eventuelt med yderligere regulering, som beskrevet i oplæggets model 1.

Vi vil fraråde på nuværende tidspunkt at indføre kirkeråd som foreslået i oplægget. Især er det vores opfattelse, at den foreslåede sammensætning af kirkeråd vil være alt for smal og mangle demokratisk legitimitet.

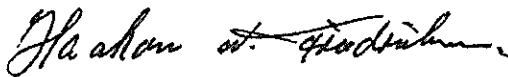
Vi anbefaler, at budgetfølgegruppen fortsætter som hidtil, samt at debatoplæggets forslag 1.a vedr. Folketingets mulighed for udvidet indsigt med kirkens økonomi implementeres.

Løgumkloster d. 9. oktober 2013

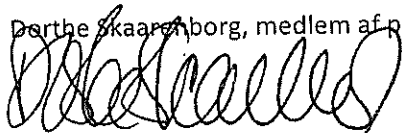
Thala Juul Holm, provst for Tønder Provsti, formand for provstiudvalget

Haakon Friedrichsen, næstformand f. provstiudvalget i Tønder Provsti

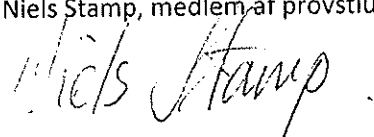
Dorthe Skaarup borg, medlem af provstiudvalget for Tønder Provsti

Niels Juul Lauridsen, medlem af provstiudvalget for Tønder Provsti

Niels Stamp, medlem af provstiudvalget for Tønder Provsti

VEJLE PROVSTI

HARALDSGADE 10

7100 VEJLE

TLF 75 82 31 39

28. oktober 2013

Ministeriet for Ligestilling og Kirke

Høringssvar vedrørende delbetænkning/debatoplæg fra udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken

Vejle Provstiudvalg har vedtaget følgende høringssvar:

Vedr. folkekirkens indre anliggender:

Der er ikke i betænkningen lagt op til ændringer i forholdet mellem stat og kirke. Derfor vil denne forbindelse være forudsat opretholdt.

Der er imidlertid ikke fastlagt regler vedrørende en procedure, som fører frem til en indstilling til Dronningen om ændring af de indre anliggender, idet fremgangsmåden hviler på en tradition.

Hidtil har sager om folkekirkens indre anliggender, der afgøres ved kongelig resolution eller anordning, af ministeren været drøftet med biskopperne og, forinden disse drøftelser finder sted, oftest også have været genstand for et udvalgsarbejde. I de fleste tilfælde vil sager have været genstand for omfattende høringer blandt bl.a. menighedsråd, præster, biskopper og provster.

Der findes dog ingen regler om, at ministeren er forpligtet til helt eller delvis at følge forslag fra høringer, udvalg, arbejdsgrupper og kommissioner.

Når det forholder sig således, vil det være naturligt at lade dette dialogiske princip fortsat være gældende i folkekirken. Derfor vil det være hensigtsmæssigt at lade en enighed mellem ministeren og folkekirkens biskopper være det bærende princip vedrørende folkekirkens indre anliggender. Da de indre anliggender ikke vil være genstand for hyppige drøftelser, men være på dagsordenen, når der skal ske ændringer af salmebog ritualbøger, vil det være u hensigtsmæssigt at nedsætte et kirkeråd, der skal behandle disse anliggender med 25 års mellemrum. Dette anliggende er således bedst placeret i samdrægtighed mellem ministeren og biskopperne.

Vedr. folkekirkens fælles økonomi:

Loven om folkekirkens økonomi pålægger ikke ministeren pligt til at rådføre sig med nogen om fællesfondens budget, siden 2002 er repræsentanter for de folkekirkelige myndigheder inddraget i budgetlægningen for fællesfonden og beslægtede anliggender I bekendtgørelsen om budget og regnskabsvæsen m.v. for fællesfonden er der således indsat bestemmelser om en budgetfølgegruppe vedrørende fællesfonden.

Budgetfølgegruppens opgaver og sammensætning er fastlagt i bekendtgørelsen og det hedder her, at Budgetfølgegruppen vedrørende fællesfonden har til opgave 1) at have indseende i Ministeriet for Ligestilling og Kirkes budgetopfølgning af fællesfonden og løbende rådgive ministeriet herom 2) at rådgive ministeriet for ligestilling og kirke om fastlæggelsen af fællesfondens budget og om eventuelle efterfølgende budgetændringer, og 3) at rådgive ministeren for ligestilling og kirke efter anmodning i spørgsmål om fællesfonden. Hertil kommer, at budgetfølgegruppen årligt indkalder et eller to budgetsamråd med deltagelse af en læg repræsentant for hvert stift valgt af stiftsrådet samt én observatør fra Den danske Præsteforening og én observatør indstillet i fællesskab af kirkefunktionærernes faglige organisationer til drøftelse af fællesfondens årlige regnskab, og tillige at drøfte spørgsmål om prioritering af fællesfondens udgifter forud for budgetfølgegruppens rådgivning af ministeren for ligestilling og kirke om fastlæggelsen af årets budget.

Denne organisationsmodel kan med fordel fortsat anvendes. Der er således ikke behov for at etablere nye organer i folkekirken med henblik på at styre økonomien. Budgetsamrådet kan tiltrædes af et antal gejstlige medlemmer og derved, eventuelt uden en budgetfølgegruppe, udgøre det organ, der kan rådgive ministeren. Det dialogiske princip, der også var nævnt som gældende, når det gjaldt de indre anliggender, er således også anvendeligt, når det gælder den fælles økonomi.

Venlig hilsen

P.p.v.

Leif Arffmann